

Factsheets sectoren

De Nederlandse economie

Zakelijke dienstverlening

Industrie

Bouw

Transport en logistiek

Groothandel

Detailhandel

Agrarische sector

Horeca

Public sector en non-profit

Gezondheidszorg

Colofon

Eindredactie

Maurice van Sante

maurice.van.sante@ing.nl

06 83 63 20 62

Auteurs

Henk van den Brink

Edse Dantuma

Max Erich

Thijs Geijer

Rico Luman

Ferdinand Nijboer

Maurice van Sante

Jurjen Witteveen

Grafische vormgeving

Lex Hoekstra

Inhoudsopgave

De Nederlandse economie 4

Zakelijke dienstverlening

- Juridische diensten en administratie **5**
- Flexbranche **6**
- Assurantietussenpersonen **7**
- Reisbureau's **8**

Industrie

- Voedingsmiddelen **9**
- Chemie **10**
- Rubber en kunststof **11**
- Metaal **12**
- Elektrotechnische industrie **13**
- Machinebouw **14**
- Transportmiddelen **15**
- Grafische industrie **16**

Bouw

- Burgelijke & Utiliteitsbouw **17**
- Infrasector **18**
- Gespecialiseerde bouw **19**

Transport en logistiek

- Wegtransport **20**
- Binnenvaart **21**
- Luchtvervoer **22**
- Logistieke dienstverlening **23**

Groothandel

- Agrarische producten **24**
- Voedingsmiddelen **25**
- Non-food **26**
- Kapitaalgoederen **27**
- Grondstoffen **28**

Detailhandel

- Supermarkten en Warenhuizen **29**
- Foodspeciaalzaken **30**
- Non-food **31**
- Automotive **32**

Agrarische sector

- Akkerbouw **33**
- Sierteelt **34**
- Groente en fruit **35**
- Zuivel en intensieve veehouderij **36**

Horeca

- Hotels **37**
- Eet- en drinkgelegenheden **38**

Public sector en non-profit

- Openbaar bestuur **39**
- Onderwijs **40**

Gezondheidszorg

- Geneeskundige zorg **41**
- Langdurige zorg **42**

Bijlage 43

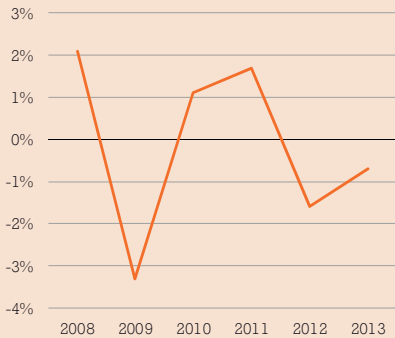
Disclaimer 45

[Klik hierboven op de sector van uw keuze om direct naar de desbetreffende factsheet te gaan.](#)

Nederland

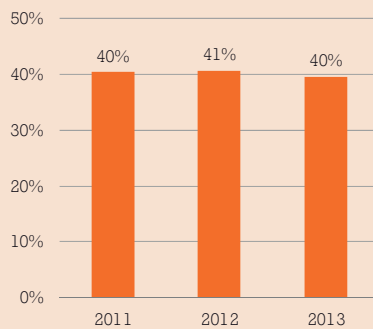
PRODUCTIE

PRODUCTIEONTWIKKELING

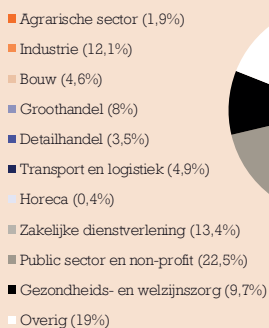

FINANCIËLE BEDRIJFSGEGEVENS

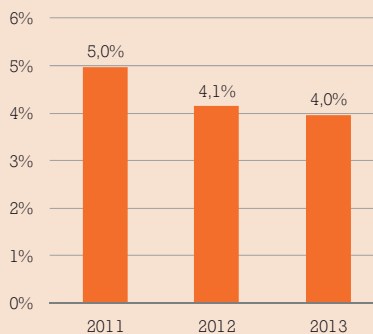
SOLVABILITEIT

OMVANG SECTOR (2013)

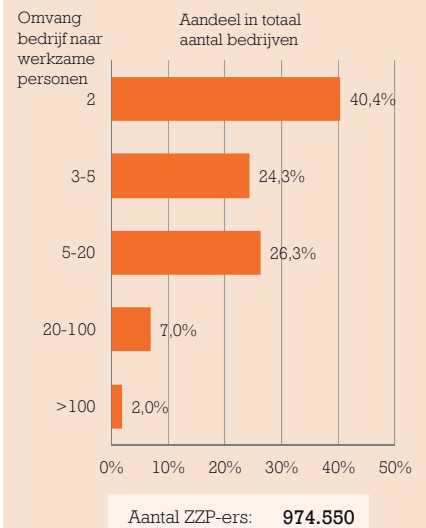

RENTABILITEIT

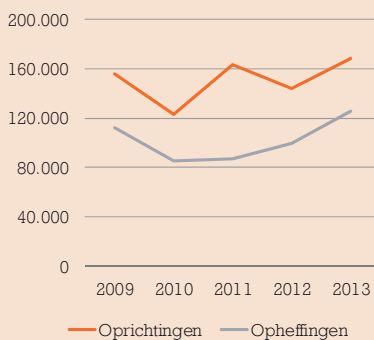
PERSONEEL

SCHAALGROOTTE BEDRIJVEN(2013)

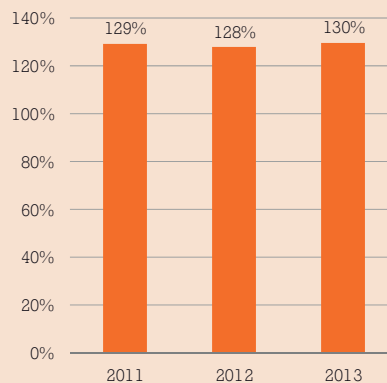

ONTWIKKELING BEDRIJVEN

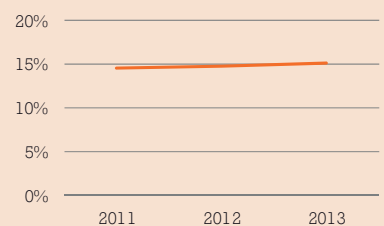
OPRICHTINGEN EN OPHEFFINGEN

LIQUIDITEITSRATIO

LOONKOSTEN*

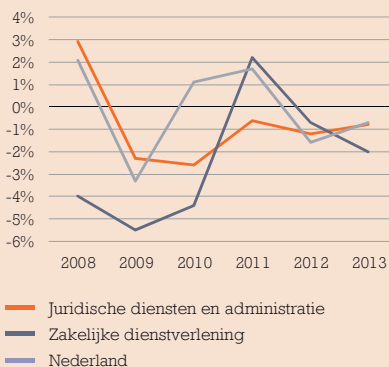

* Percentage van de netto omzet

Juridische diensten en administratie

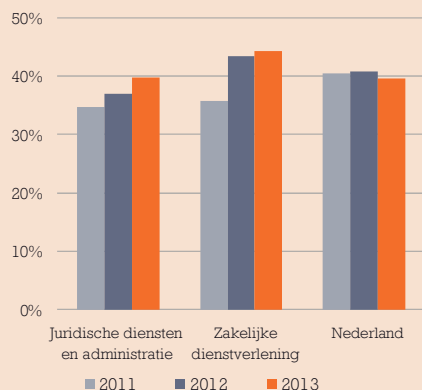
PRODUCTIE

PRODUCTIEONTWIKKELING

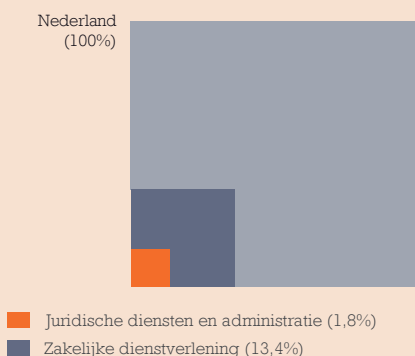
FINANCIËLE BEDRIJFSGEGEVENS

SOLVABILITEIT

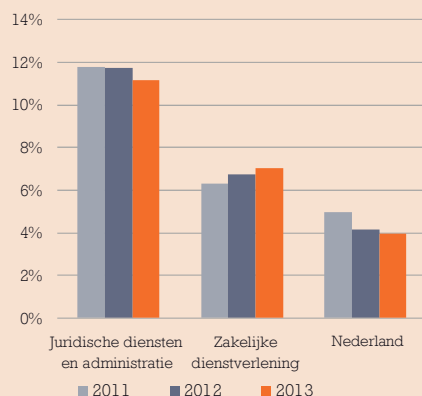

In 2014 waren er ongeveer 17.300 advocaten, 1.370 notarissen en 9.000 openbare accountants.

OMVANG SECTOR (2013)

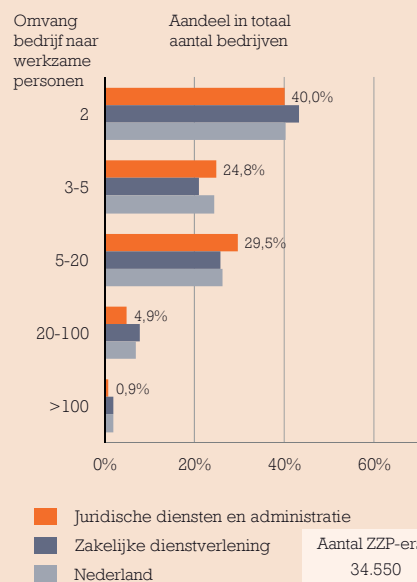

RENTABILITEIT

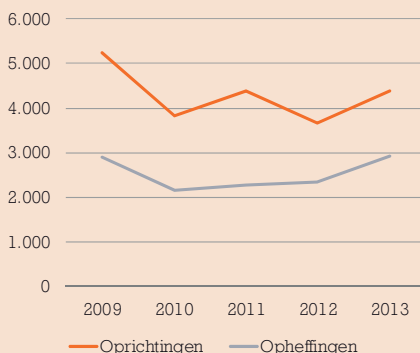
PERONEEL

SCHAALGROOTTE BEDRIJVEN (2013)

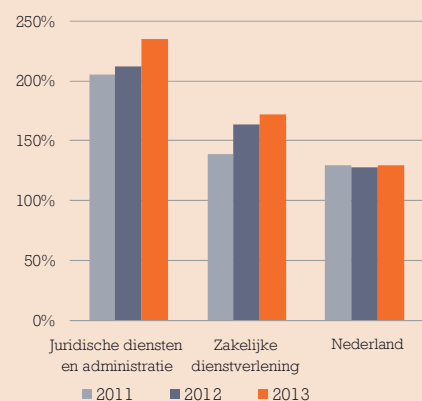

ONTWIKKELING BEDRIJVEN

OPRICHTINGEN EN OPHEFFINGEN

LIQUIDITEITSRATIO

LOONKOSTEN (2013)*

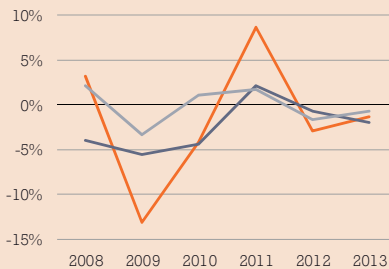
Ratio's verschillen van onderneming tot onderneming. Dit betreft branche gemiddelden over van jaar tot jaar wisselende populaties van ondernemingen door toe- en uitreders.

Bron: CBS, bewerking ING Economisch Bureau

Flexbranche

PRODUCTIE

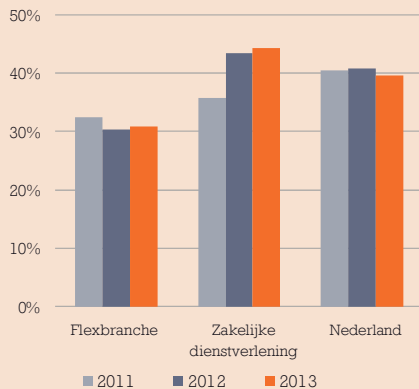
PRODUCTIEONTWIKKELING

— Flexbranche
— Zakelijke dienstverlening
— Nederland

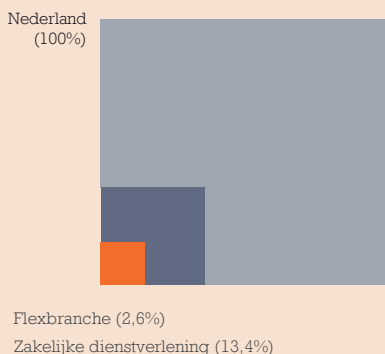
FINANCIËLE BEDRIJFSGEGEVENS

SOLVABILITEIT

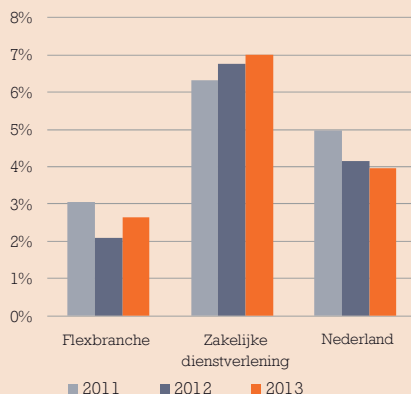
In 2014 werkte driekwart van de flexmigranten in de logistiek, voedingsindustrie of tuinbouw.

OMVANG SECTOR (2013)

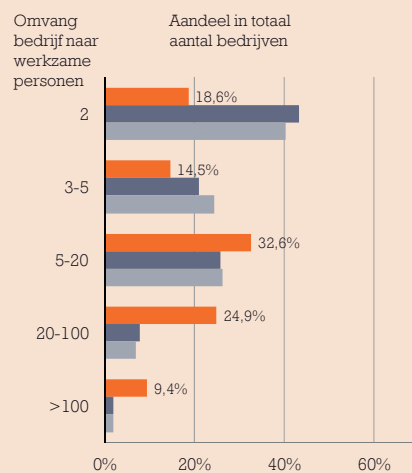
■ Flexbranche (2,6%)
■ Zakelijke dienstverlening (13,4%)

RENTABILITEIT

PERSENEEL

SCHAALGROOTTE BEDRIJVEN (2013)

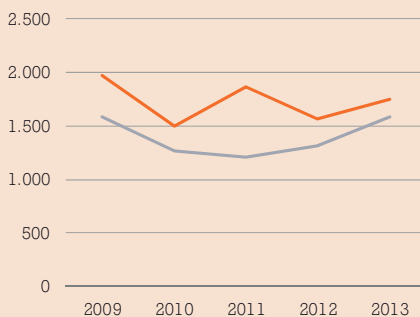

■ Flexbranche
■ Zakelijke dienstverlening
■ Nederland

Aantal ZZP-ers: 6.850

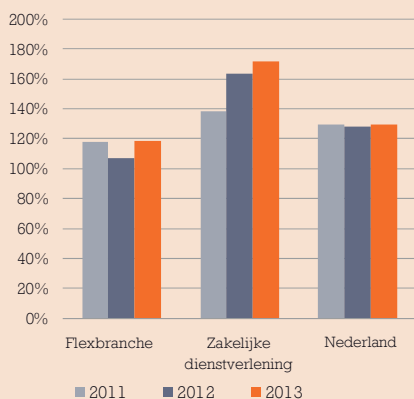
ONTWIKKELING BEDRIJVEN

OPRICHTINGEN EN OPHEFFINGEN

— Oprichtingen — Opheffingen

LIQUIDITEITSRATIO

LOONKOSTEN (2013)*

* Percentage van de netto omzet

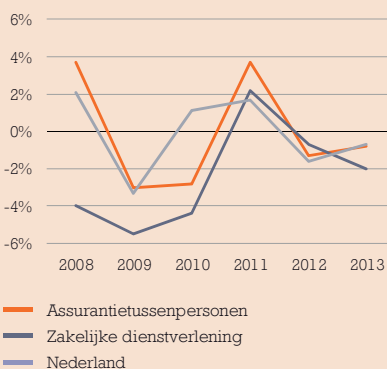
Ratio's verschillen van onderneming tot onderneming. Dit betreft branche gemiddelden over van jaar tot jaar wisselende populaties van ondernemingen door toe- en uittreeders.

Bron: CBS, bewerking ING Economisch Bureau

Assurantietussenpersonen

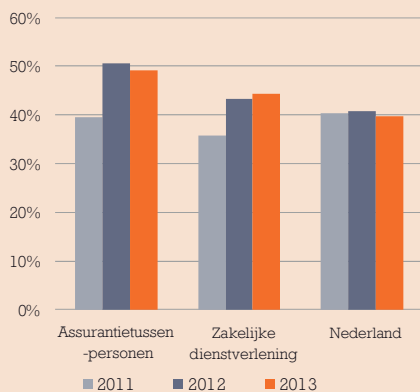
PRODUCTIE

PRODUCTIEONTWIKKELING

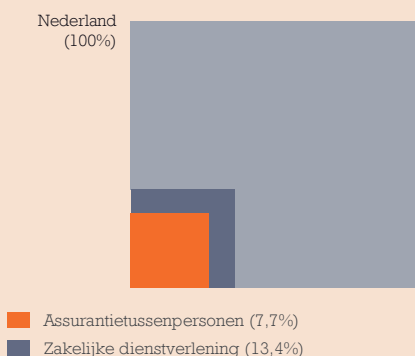
FINANCIËLE BEDRIJFSGEGEVENS

SOLVABILITEIT

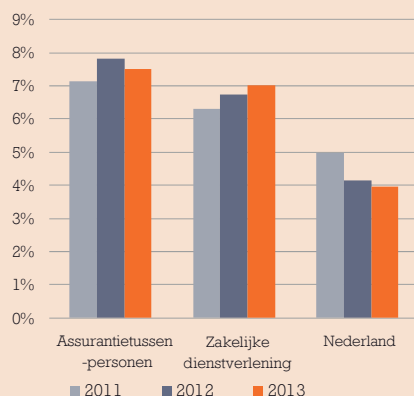

i 90% van de kantoren heeft een polisdichtheid van 3,2.

OMVANG SECTOR (2013)

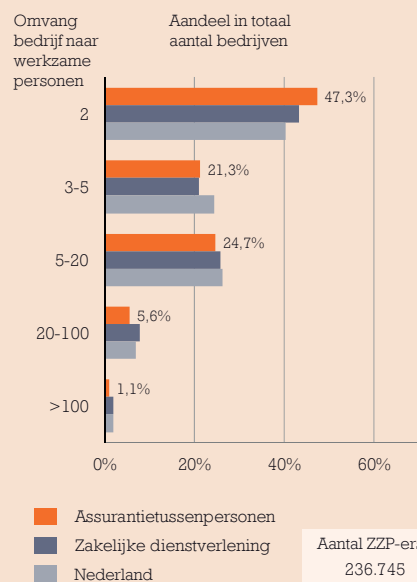

RENTABILITEIT

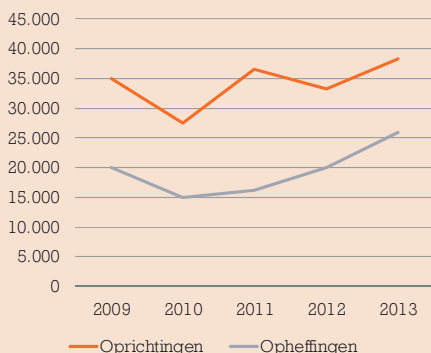
PERSENEEL

SCHAALGROOTTE BEDRIJVEN (2013)

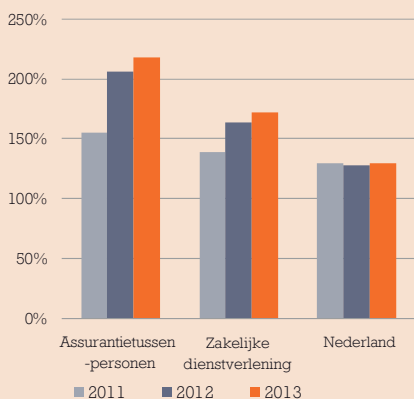

ONTWIKKELING BEDRIJVEN

OPRICHTINGEN EN OPHEFFINGEN

LIQUIDITEITSRATIO

LOONKOSTEN (2013)*

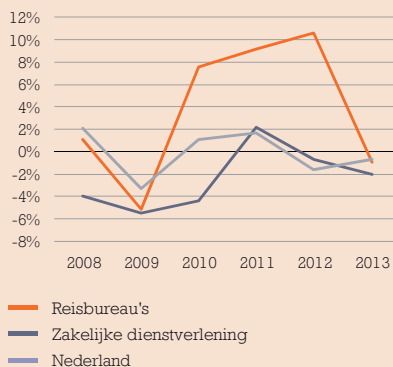
Ratio's verschillen van onderneming tot onderneming. Dit betreft branche gemiddelden over van jaar tot jaar wisselende populaties van ondernemingen door toe- en uitreders.

Bron: CBS, bewerking ING Economisch Bureau

Reisbureau's

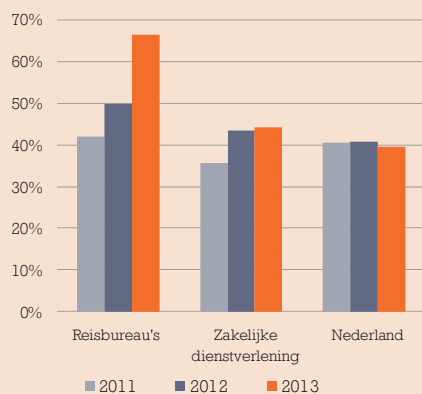
PRODUCTIE

PRODUCTIEONTWIKKELING

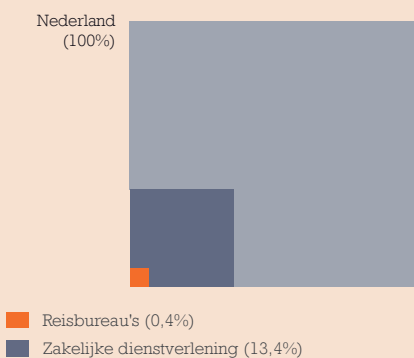
FINANCIËLE BEDRIJFSGEGEVENS

SOLVABILITEIT

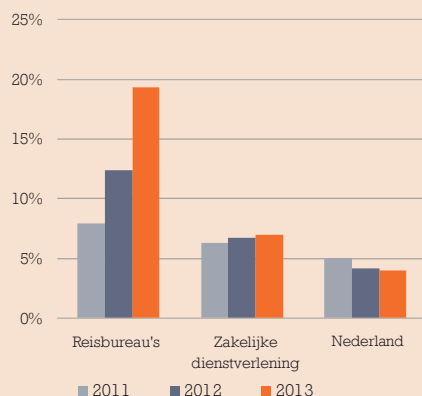

In 2014 gingen Nederlanders in totaal 17,9 miljoen keer naar het buitenland op vakantie.

OMVANG SECTOR (2013)

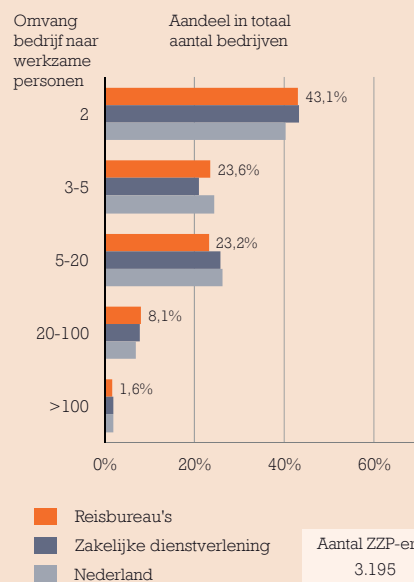

RENTABILITEIT

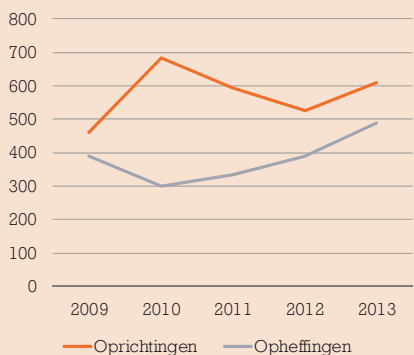
PERSENEEL

SCHAALGROOTTE BEDRIJVEN (2013)

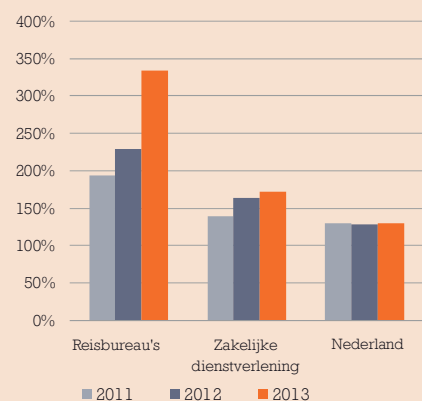

ONTWIKKELING BEDRIJVEN

OPRICHTINGEN EN OPHEFFINGEN

LIQUIDITEITSRATIO

LOONKOSTEN (2013)*

* Percentage van de netto omzet

Ratio's verschillen van onderneming tot onderneming. Dit betreft branche gemiddelden over van jaar tot jaar wisselende populaties van ondernemingen door toe- en uittreeders.

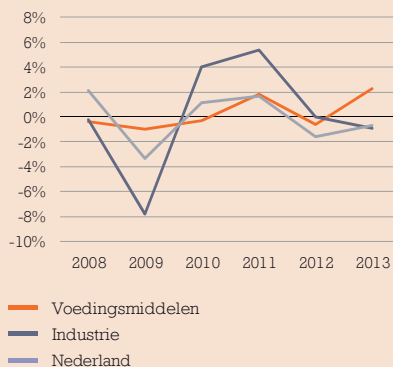
Bron: CBS, bewerking ING Economisch Bureau

Voedingsmiddelen Industrie

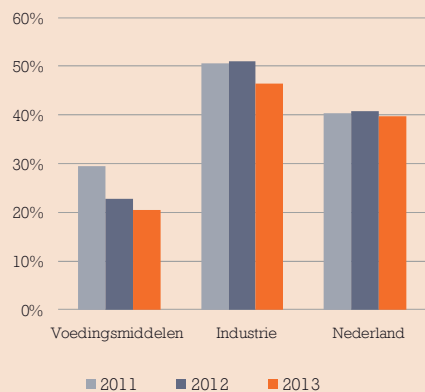
PRODUCTIE

PRODUCTIEONTWIKKELING

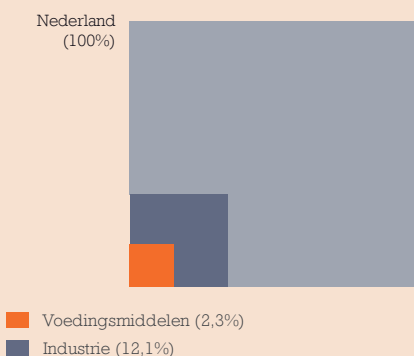
FINANCIËLE BEDRIJFSGEGEVENEN

SOLVABILITEIT

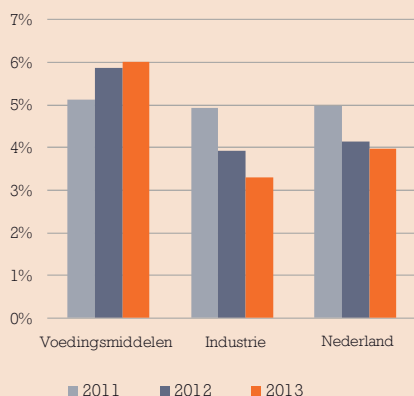

De voeding- en genotmiddelenindustrie exporteert bijna 60% van haar productie.

OMVANG SECTOR (2013)

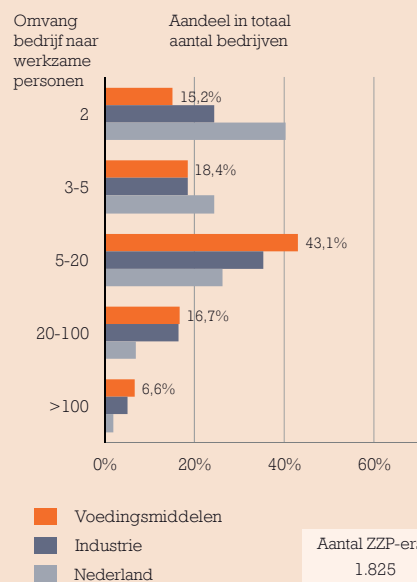

RENTABILITEIT

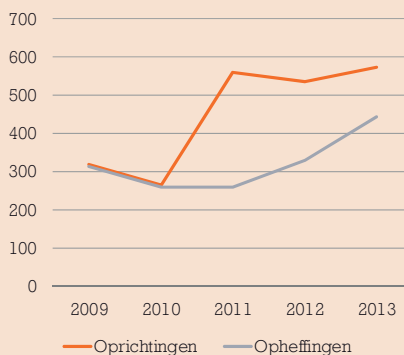
PERONEEL

SCHAALGROOTTE BEDRIJVEN (2013)

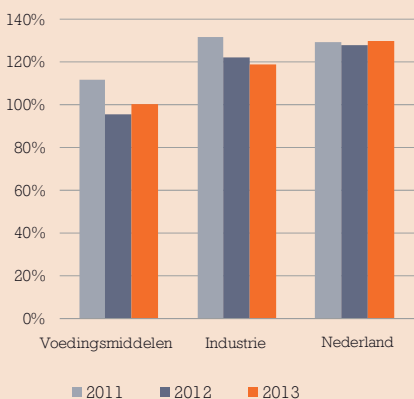

ONTWIKKELING BEDRIJVEN

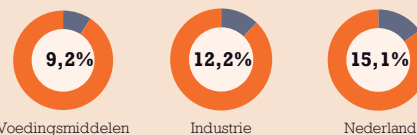
OPRICHTINGEN EN OPHEFFINGEN

LIQUIDITEITSRATIO

LOONKOSTEN (2013)*

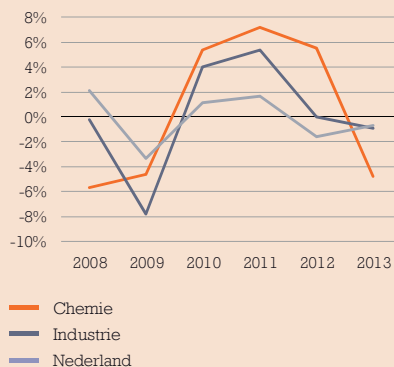
Ratio's verschillen van onderneming tot onderneming. Dit betreft branche gemiddelden over van jaar tot jaar wisselende populaties van ondernemingen door toe- en uittreeders.

Bron: CBS, bewerking ING Economisch Bureau

Chemie

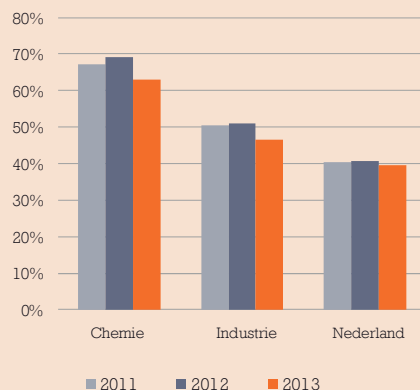
PRODUCTIE

PRODUCTIEONTWIKKELING

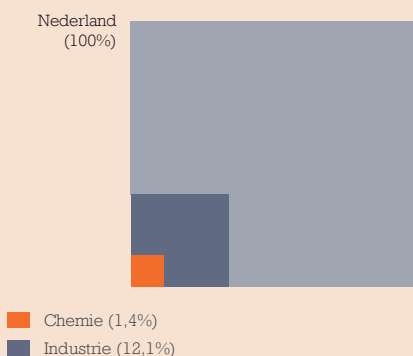
FINANCIËLE BEDRIJFSGEGEVENS

SOLVABILITEIT

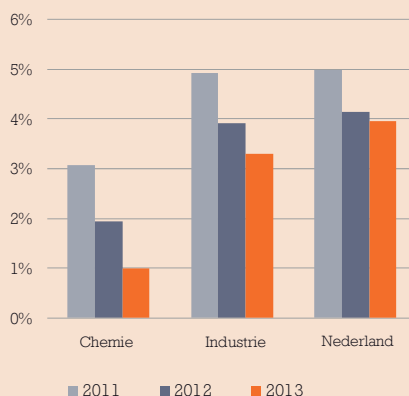

i 72% van de chemie productie is bestemd voor export.

OMVANG SECTOR (2013)

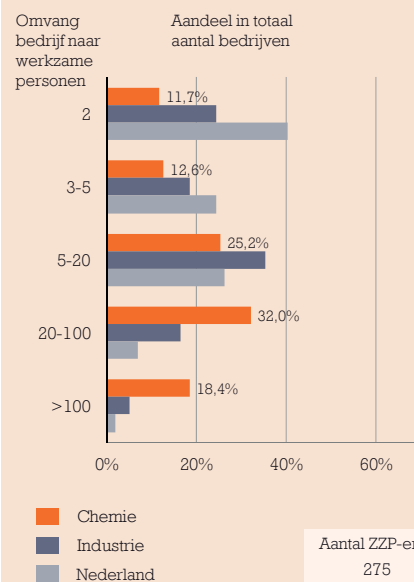

RENTABILITEIT

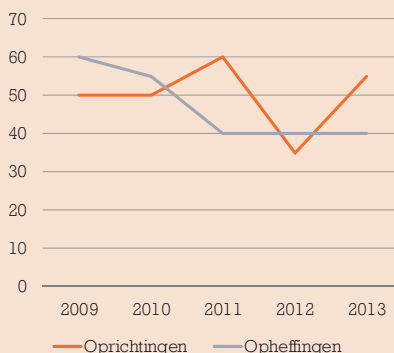
PERSONEEL

SCHAALGROOTTE BEDRIJVEN (2013)

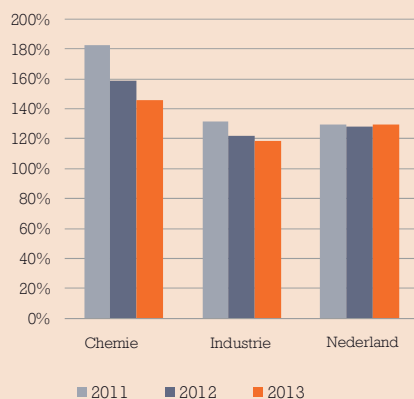

ONTWIKKELING BEDRIJVEN

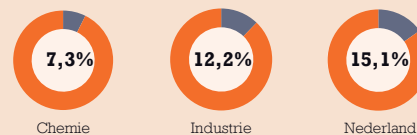
OPRICHTINGEN EN OPHEFFINGEN

LIQUIDITEITSRATIO

LOONKOSTEN (2013)*

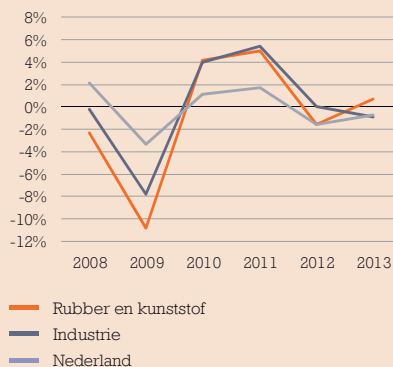

* Percentage van de netto omzet

Rubber en kunststof Industrie

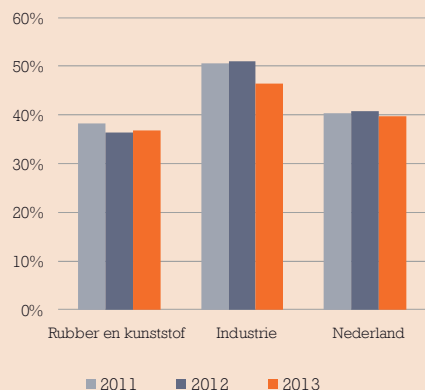
PRODUCTIE

PRODUCTIEONTWIKKELING

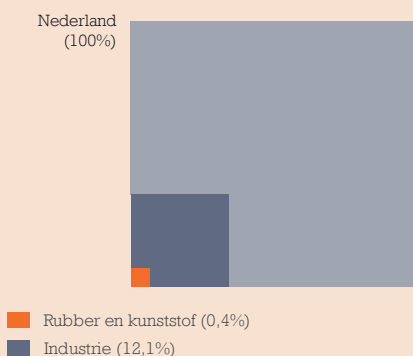
FINANCIËLE BEDRIJFSGEGEVENS

SOLVABILITEIT

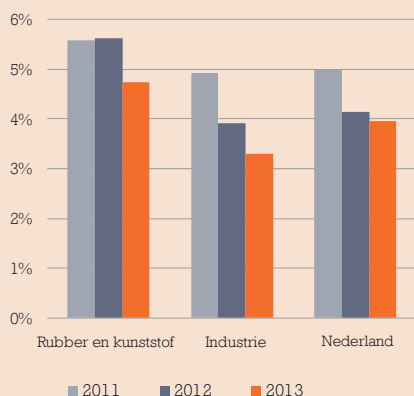

Bijna tweederde van de rubber- en kunststofproducten gaat direct naar buitenlandse afzetmarkten.

OMVANG SECTOR (2013)

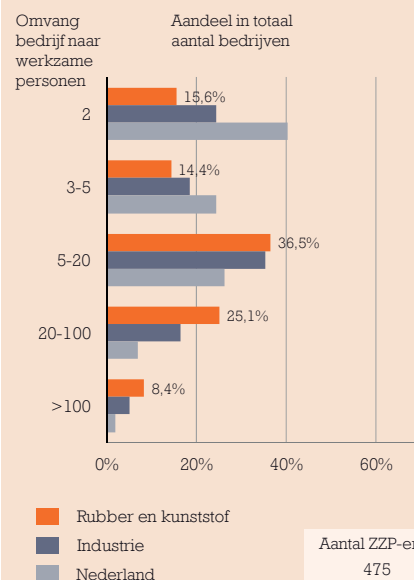

RENTABILITEIT

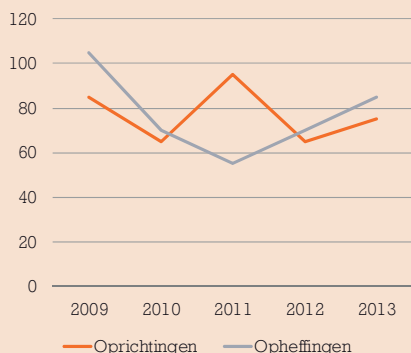
PERSENEEL

SCHAALGROOTTE BEDRIJVEN (2013)

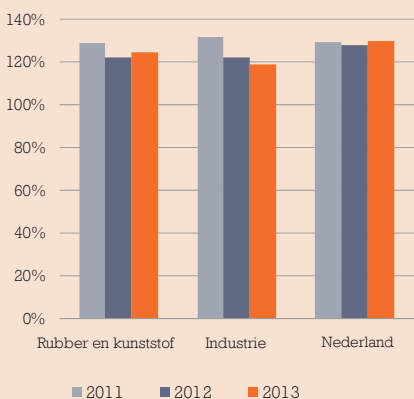

ONTWIKKELING BEDRIJVEN

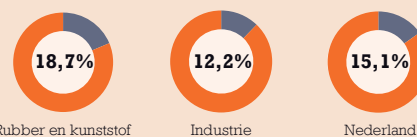
OPRICHTINGEN EN OPHEFFINGEN

LIQUIDITEITSRATIO

LOONKOSTEN (2013)*

* Percentage van de netto omzet

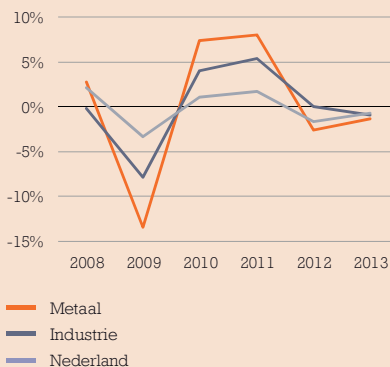
Ratio's verschillen van onderneming tot onderneming. Dit betreft branche gemiddelden over van jaar tot jaar wisselende populaties van ondernemingen door toe- en uittreeders.

Bron: CBS, bewerking ING Economisch Bureau

Metaalindustrie

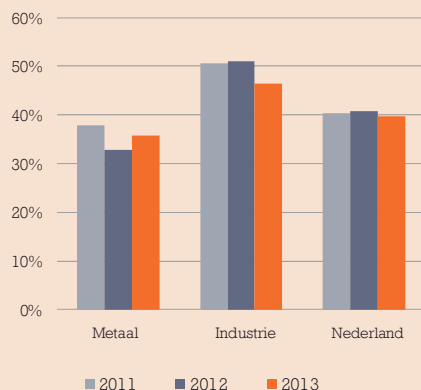
PRODUCTIE

PRODUCTIEONTWIKKELING

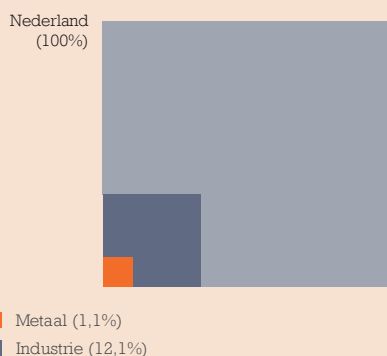
FINANCIËLE BEDRIJFSGEGEVENS

SOLVABILITEIT

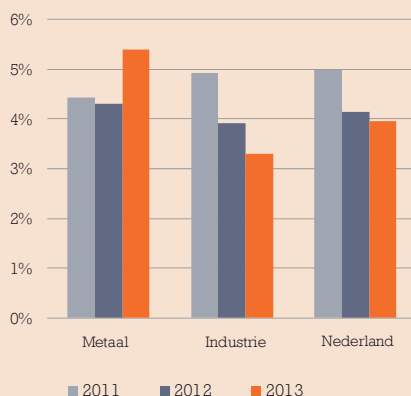

De productie per medewerker in de metaalbewerking is gemiddeld € 225.000.

OMVANG SECTOR (2013)

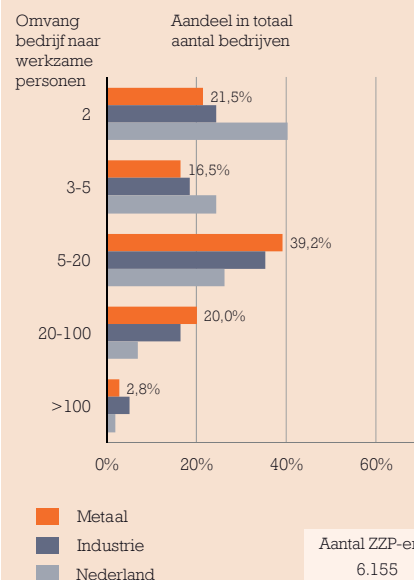

RENTABILITEIT

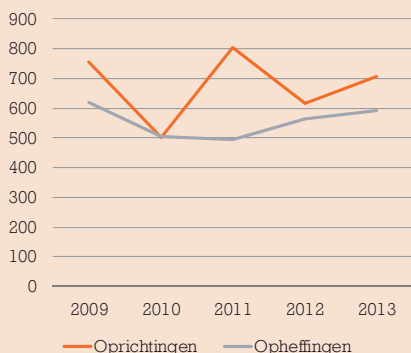
PERSONEEL

SCHAALGROOTTE BEDRIJVEN (2013)

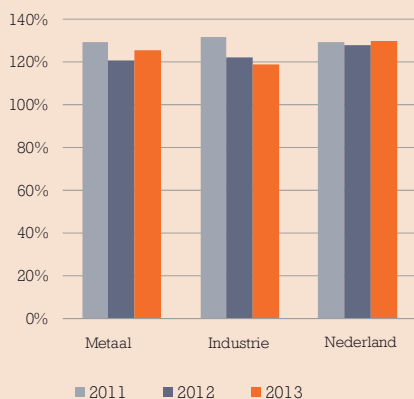

ONTWIKKELING BEDRIJVEN

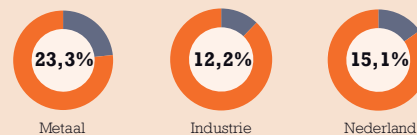
OPRICHTINGEN EN OPHEFFINGEN

LIQUIDITEITSRATIO

LOONKOSTEN (2013)*

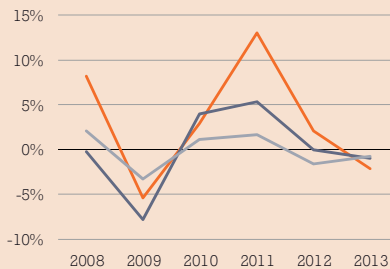

* Percentage van de netto omzet

Elektrotechnische industrie

PRODUCTIE

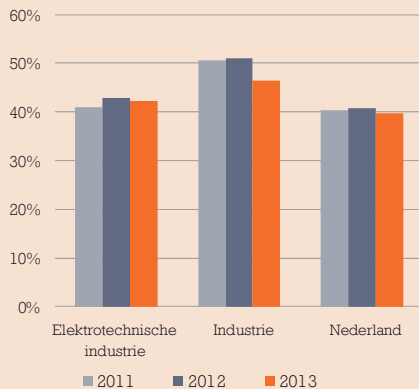
PRODUCTIEONTWIKKELING

— Elektrotechnische industrie
— Industrie
— Nederland

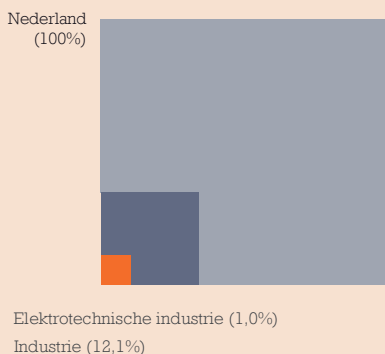
FINANCIËLE BEDRIJFSGEGEVENS

SOLVABILITEIT

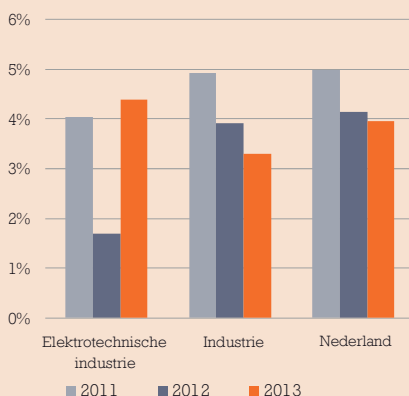
De elektrotechnische industrie exporteert inmiddels ruim 60% van de productie.

OMVANG SECTOR (2013)

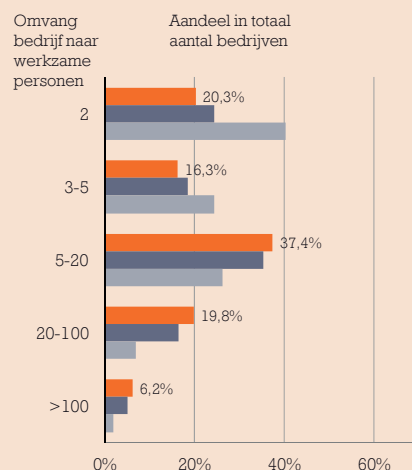
■ Elektrotechnische industrie (1,0%)
■ Industrie (12,1%)

RENTABILITEIT

PERONEEL

SCHAALGROOTTE BEDRIJVEN (2013)

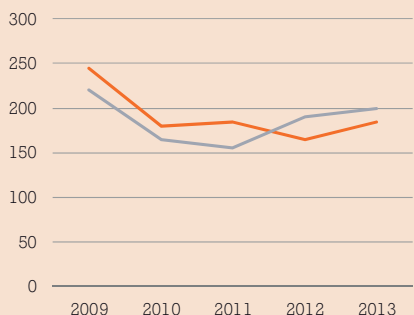

■ Elektrotechnische industrie
■ Industrie
■ Nederland

Aantal ZZP-ers:
1.495

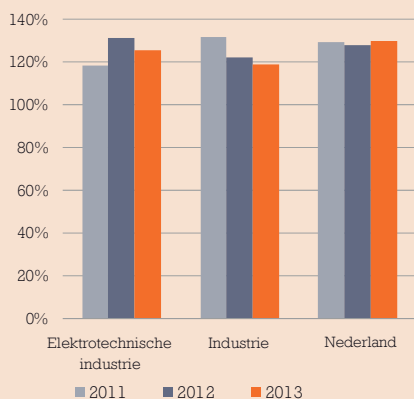
ONTWIKKELING BEDRIJVEN

OPRICHTINGEN EN OPHEFFINGEN

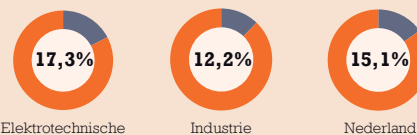

— Oprichtingen — Opheffingen

LIQUIDITEITSRATIO

LOONKOSTEN (2013)*

* Percentage van de netto omzet

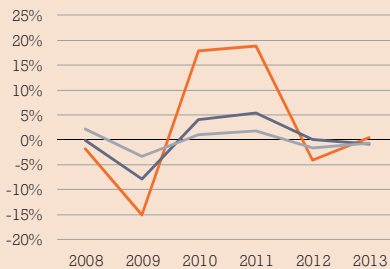
Ratio's verschillen van onderneming tot onderneming. Dit betreft branche gemiddelden over van jaar tot jaar wisselende populaties van ondernemingen door toe- en uittreeders.

Bron: CBS, bewerking ING Economisch Bureau

Machinebouw

PRODUCTIE

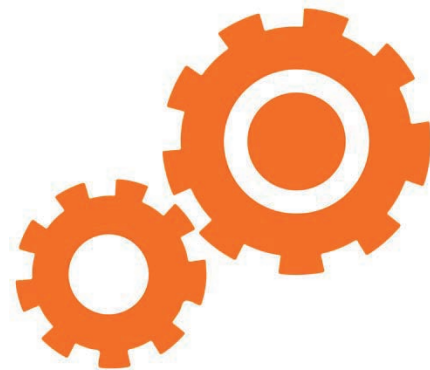
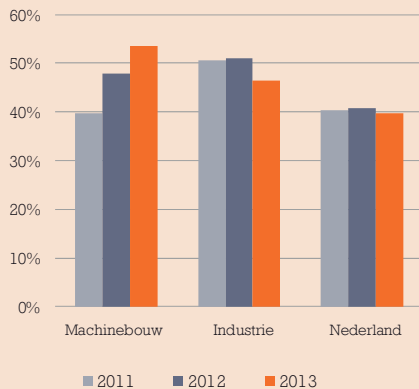
PRODUCTIEONTWIKKELING

— Machinebouw
— Industrie
— Nederland

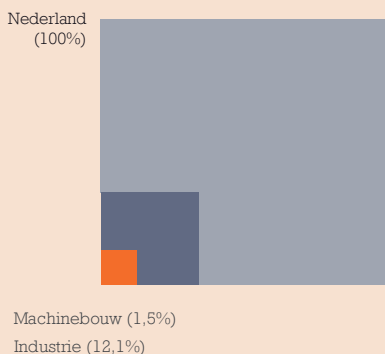
FINANCIËLE BEDRIJFSGEGEVENS

SOLVABILITEIT

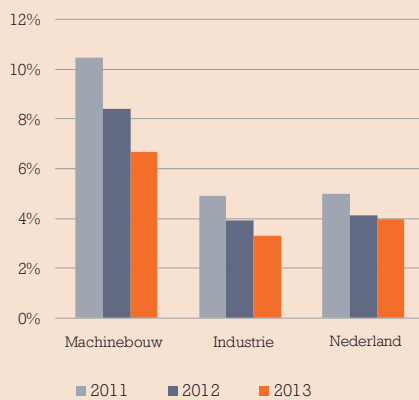

De machinebouw is met 40% groei in de afgelopen tien jaar de snelst groeiende industrietak.

OMVANG SECTOR (2013)

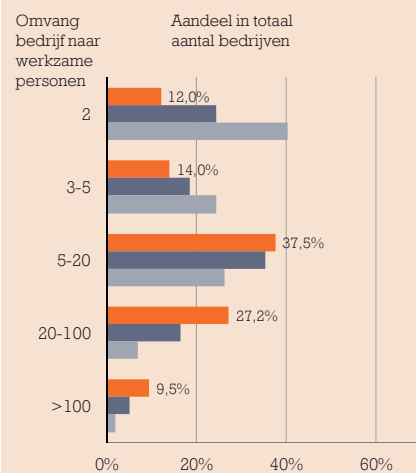

RENTABILITEIT

PERSONEEL

SCHAALGROOTTE BEDRIJVEN (2013)

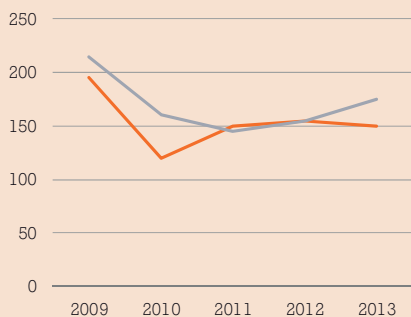

— Machinebouw
— Industrie
— Nederland

Aantal ZZP-ers:
1.175

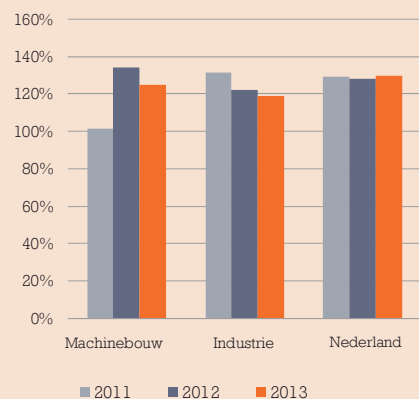
ONTWIKKELING BEDRIJVEN

OPRICHTINGEN EN OPHEFFINGEN

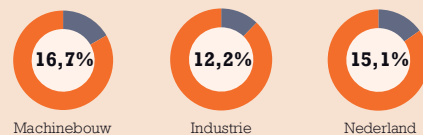

— Oprichtingen — Opheffingen

LIQUIDITEITSRATIO

LOONKOSTEN (2013)*

* Percentage van de netto omzet

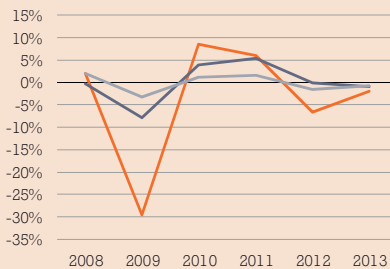
Ratio's verschillen van onderneming tot onderneming. Dit betreft branche gemiddelden over van jaar tot jaar wisselende populaties van ondernemingen door toe- en uittreeders.

Bron: CBS, bewerking ING Economisch Bureau

Transportmiddelen Industrie

PRODUCTIE

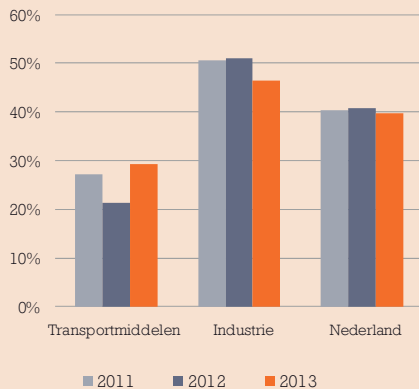
PRODUCTIEONTWIKKELING

— Transportmiddelen
— Industrie
— Nederland

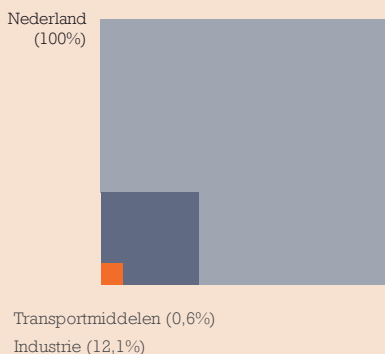
FINANCIËLE BEDRIJFSGEGEVENS

SOLVABILITEIT

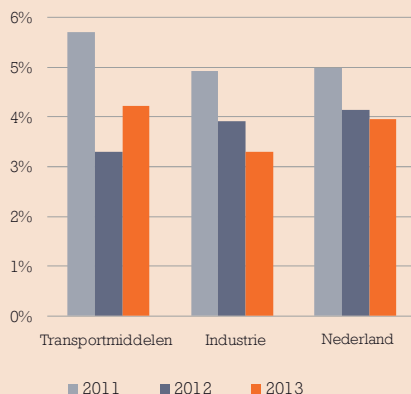
De export van de transportmiddelenindustrie is sinds 2010 met 50% toegenomen.

OMVANG SECTOR (2013)

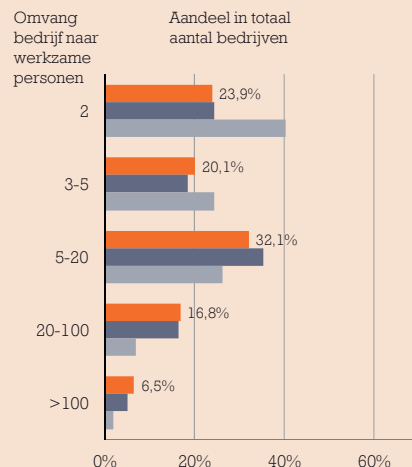
Transportmiddelen (0,6%)
Industrie (12,1%)

RENTABILITEIT

PERSENEEL

SCHAALGROOTTE BEDRIJVEN (2013)

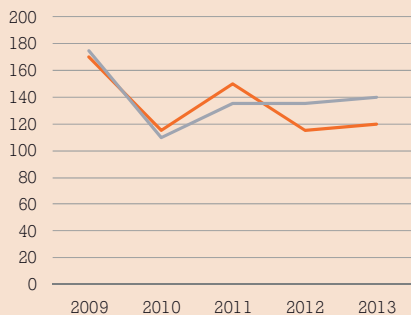

Transportmiddelen
Industrie
Nederland

Aantal ZZP-ers:
1.175

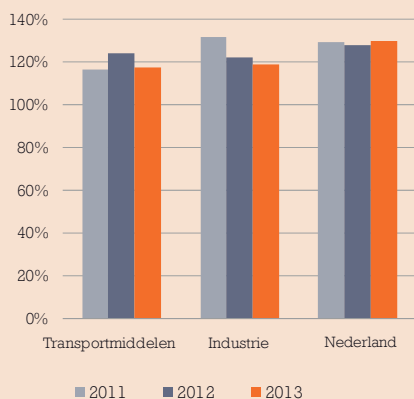
ONTWIKKELING BEDRIJVEN

OPRICHTINGEN EN OPHEFFINGEN

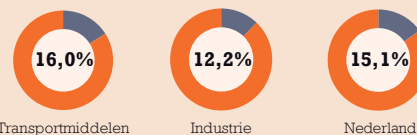

— Oprichtingen — Opheffingen

LIQUIDITEITSRATIO

LOONKOSTEN (2013)*

* Percentage van de netto omzet

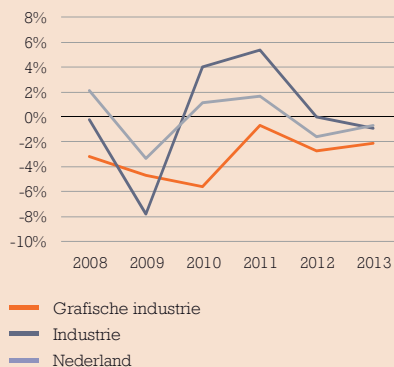
Ratio's verschillen van onderneming tot onderneming. Dit betreft branche gemiddelden over van jaar tot jaar wisselende populaties van ondernemingen door toe- en uitreders.

Bron: CBS, bewerking ING Economisch Bureau

Grafische industrie

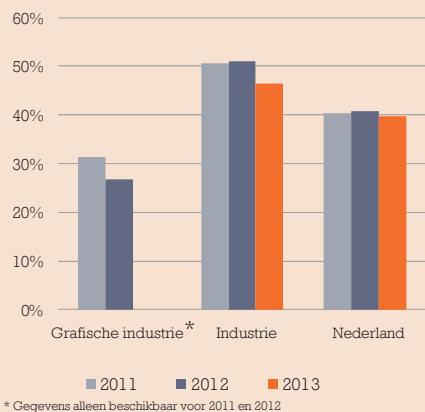
PRODUCTIE

PRODUCTIEONTWIKKELING

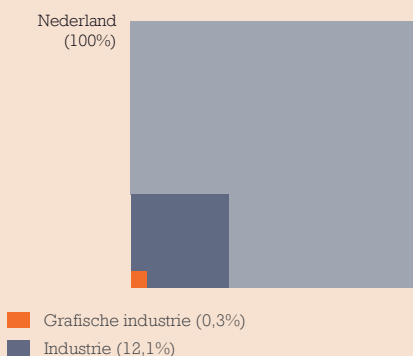
FINANCIËLE BEDRIJFSGEGEVENS

SOLVABILITEIT

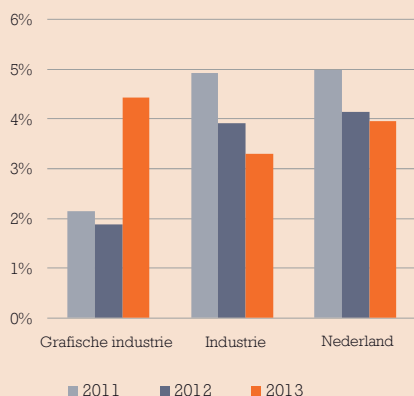

Het aantal bedrijven met personeel in de grafische industrie is in zeven jaar ruim 25% afgenomen.

OMVANG SECTOR (2013)

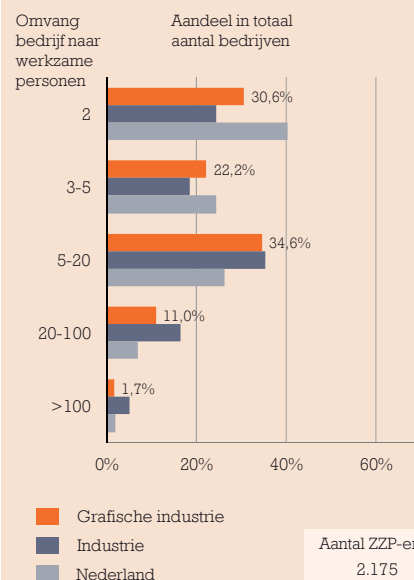

RENTABILITEIT

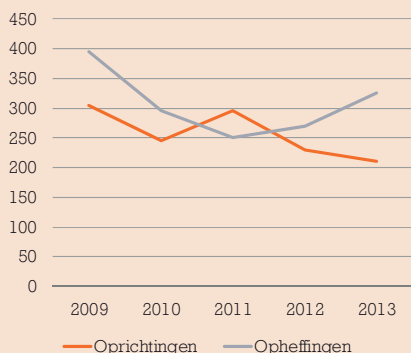
PERONEEL

SCHAALGROOTTE BEDRIJVEN (2013)

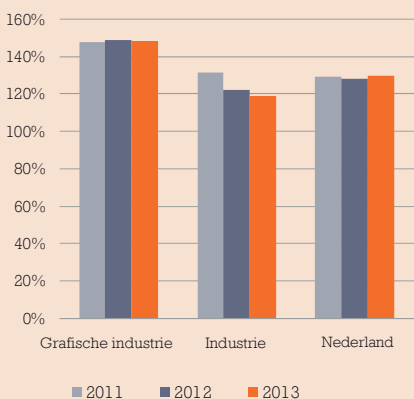

ONTWIKKELING BEDRIJVEN

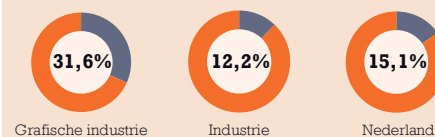
OPRICHTINGEN EN OPHEFFINGEN

LIQUIDITEITSRATIO

LOONKOSTEN (2013)*

Ratio's verschillen van onderneming tot onderneming. Dit betreft branche gemiddelden over van jaar tot jaar wisselende populaties van ondernemingen door toe- en uitreders.

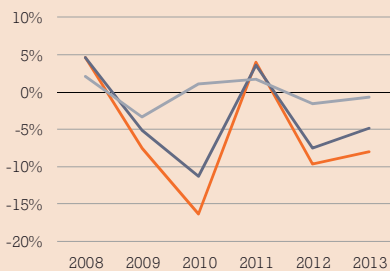
Bron: CBS, bewerking ING Economisch Bureau

Burgelijke & Utiliteitsbouw

PRODUCTIE

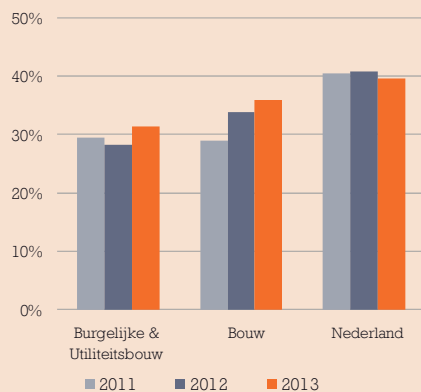
PRODUCTIEONTWIKKELING

— Burgelijke & Utiliteitsbouw
— Bouw
— Nederland

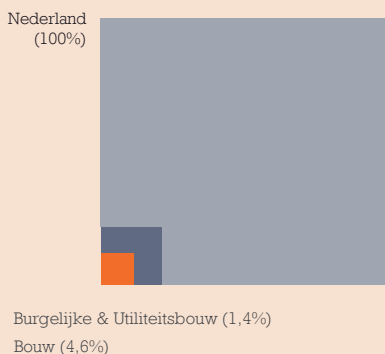
FINANCIËLE BEDRIJFSGEGEVENS

SOLVABILITEIT

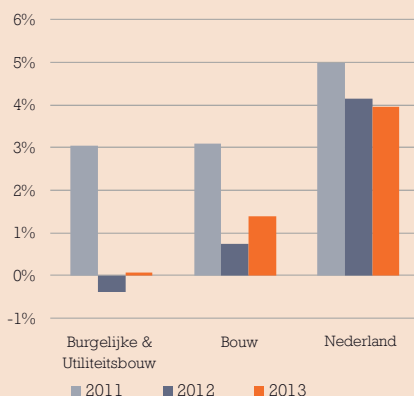
Eind 2014 hadden B&U bouwbedrijven gemiddeld 7,0 maanden aan werkvoorraad.

OMVANG SECTOR (2013)

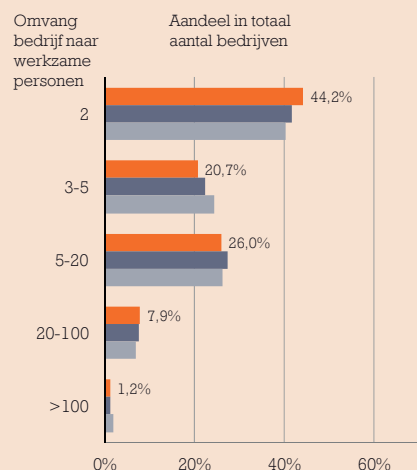
■ Burgelijke & Utiliteitsbouw (1,4%)
■ Bouw (4,6%)

RENTABILITEIT

PERONEEL

SCHAALGROOTTE BEDRIJVEN (2013)

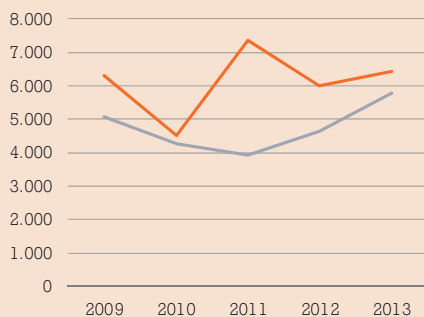

■ Burgelijke & Utiliteitsbouw
■ Bouw
■ Nederland

Aantal ZPP-ers:
48.230

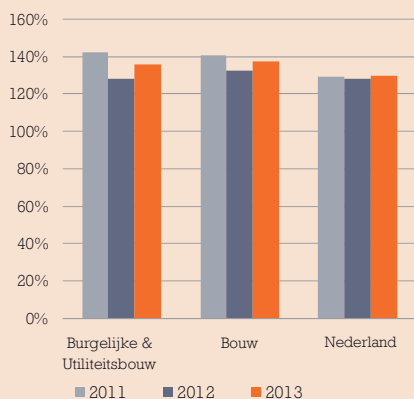
ONTWIKKELING BEDRIJVEN

OPRICHTINGEN EN OPHEFFINGEN

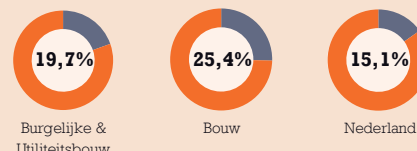

— Oprichtingen — Opheffingen

LIQUIDITEITSRATIO

LOONKOSTEN (2013)*

* Percentage van de netto omzet

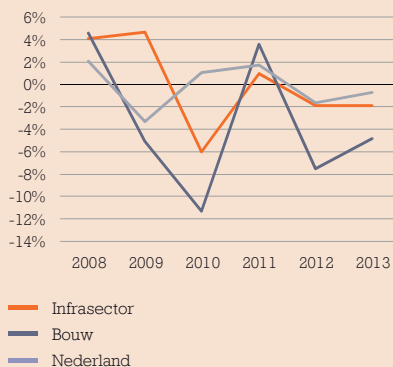
Ratio's verschillen van onderneming tot onderneming. Dit betreft branche gemiddelden over van jaar tot jaar wisselende populaties van ondernemingen door toe- en uitreders.

Bron: CBS, bewerking ING Economisch Bureau

Infrasector

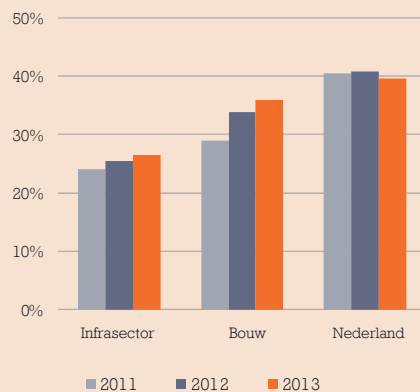
PRODUCTIE

PRODUCTIEONTWIKKELING

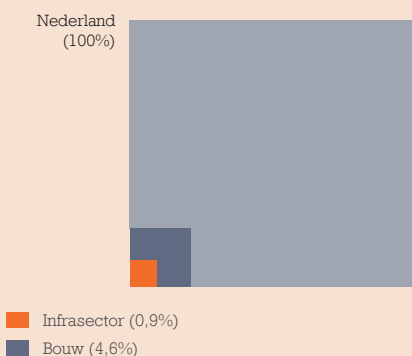
FINANCIËLE BEDRIJFSGEGEVENS

SOLVABILITEIT

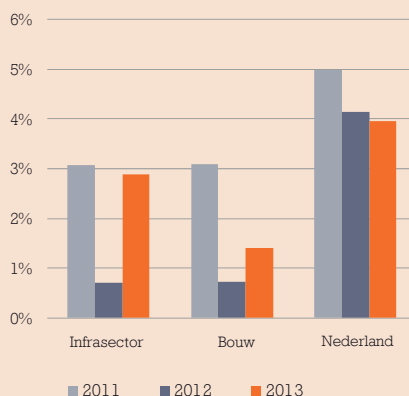

In 2014 werd het Nederlandse wegennet met 642 kilometer uitgebreid.

OMVANG SECTOR (2013)

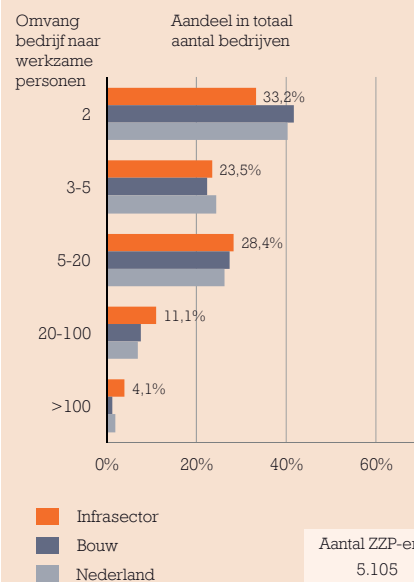

RENTABILITEIT

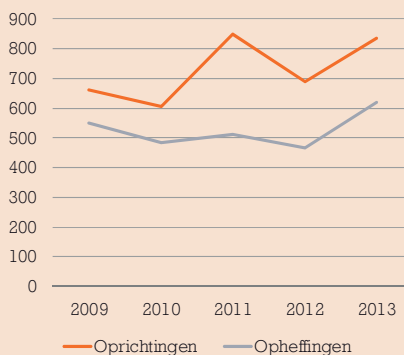
PERSENEEL

SCHAALGROOTTE BEDRIJVEN (2013)

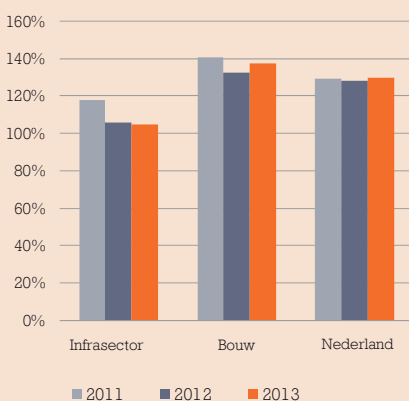

ONTWIKKELING BEDRIJVEN

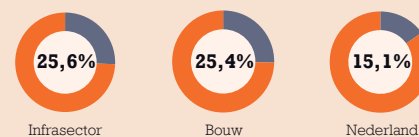
OPRICHTINGEN EN OPHEFFINGEN

LIQUIDITEITSRATIO

LOONKOSTEN (2013)*

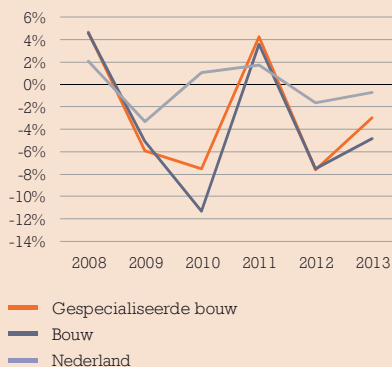

* Percentage van de netto omzet

Gespecialiseerde bouw

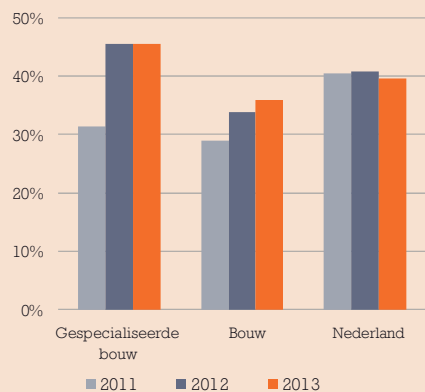
PRODUCTIE

PRODUCTIEONTWIKKELING

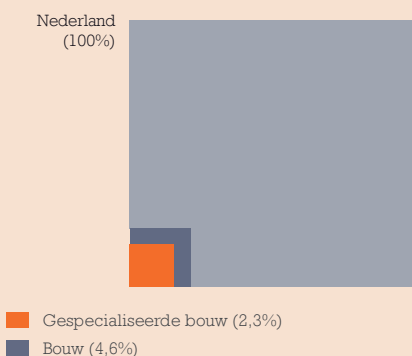
FINANCIËLE BEDRIJFSGEGEVENS

SOLVABILITEIT

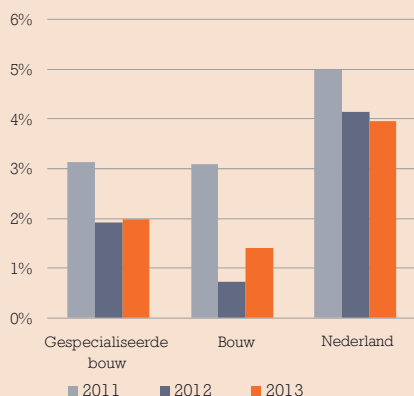

In 2014 werden circa 8% van de opdrachten in de klus- en onderhoudsmarkt via internet vergeven.

OMVANG SECTOR (2013)

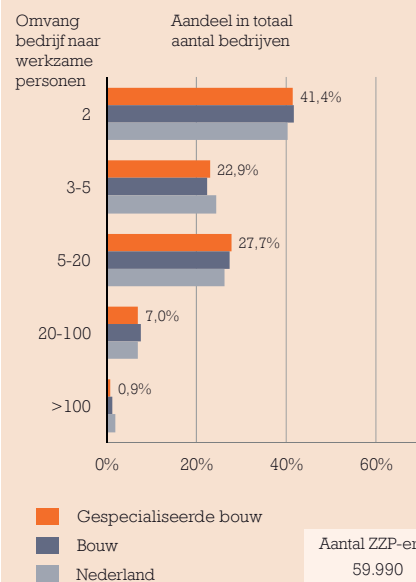

RENTABILITEIT

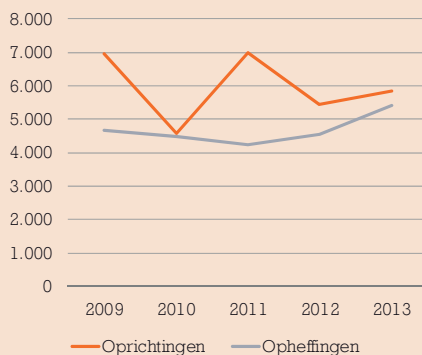
PERONEEL

SCHAALGROOTTE BEDRIJVEN (2013)

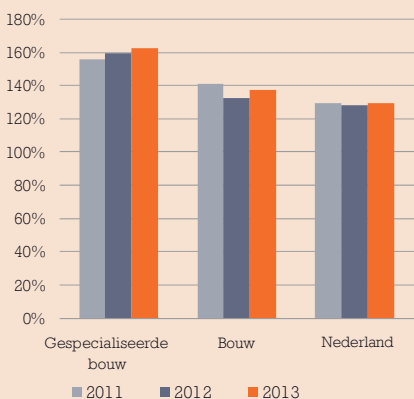

ONTWIKKELING BEDRIJVEN

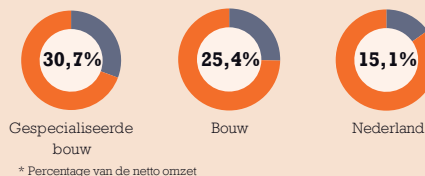
OPRICHTINGEN EN OPHEFFINGEN

LIQUIDITEITSRATIO

LOONKOSTEN (2013)*

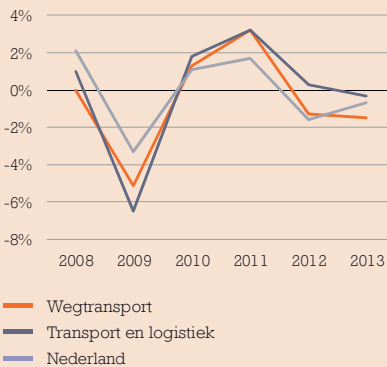
Ratio's verschillen van onderneming tot onderneming. Dit betreft branche gemiddelden over van jaar tot jaar wisselende populaties van ondernemingen door toe- en uittreeders.

Bron: CBS, bewerking ING Economisch Bureau

Wegtransport

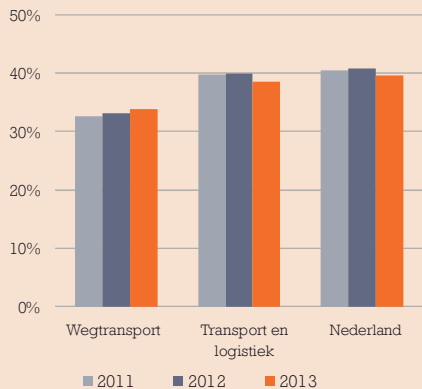
PRODUCTIE

PRODUCTIEONTWIKKELING

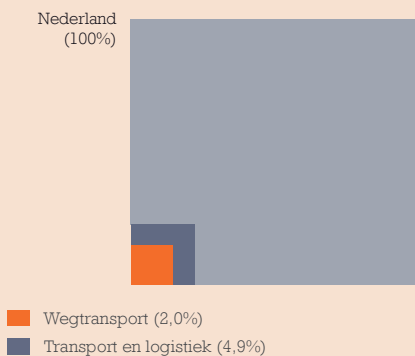
FINANCIËLE BEDRIJFSGEGEVENS

SOLVABILITEIT

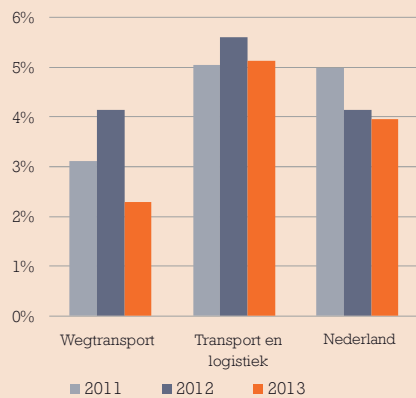

92% van de in Nederland geladen vrachtwagens vervoert goederen in een straal van 300 km.

OMVANG SECTOR (2013)

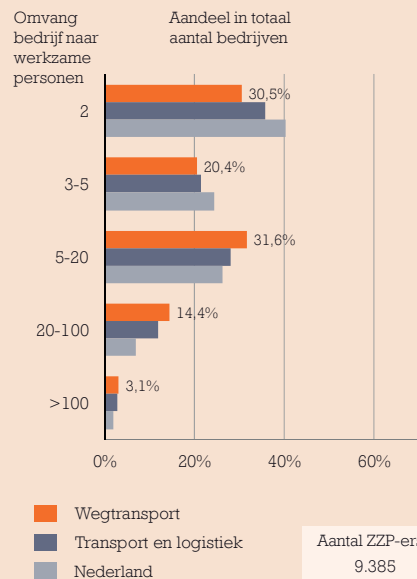

RENTABILITEIT

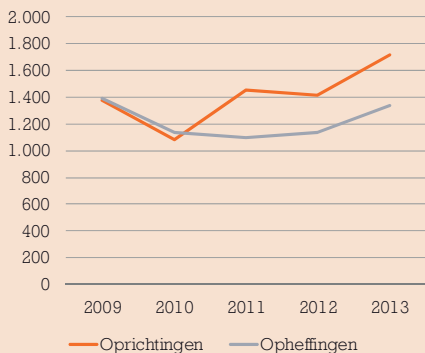
PERSONEEL

SCHAALGROOTTE BEDRIJVEN (2013)

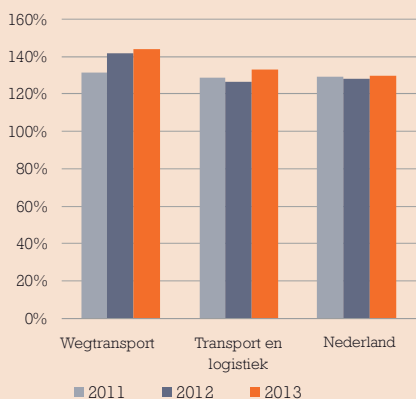

ONTWIKKELING BEDRIJVEN

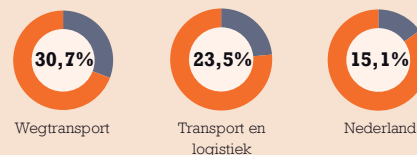
OPRICHTINGEN EN OPHEFFINGEN

LIQUIDITEITSRATIO

LOONKOSTEN (2013)*

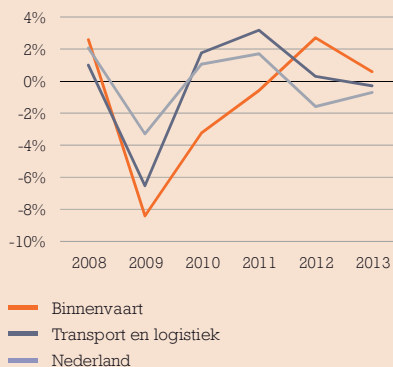
Ratio's verschillen van onderneming tot onderneming. Dit betreft branche gemiddelden over van jaar tot jaar wisselende populaties van ondernemingen door toe- en uittreeders.

Bron: CBS, bewerking ING Economisch Bureau

Binnenvaart

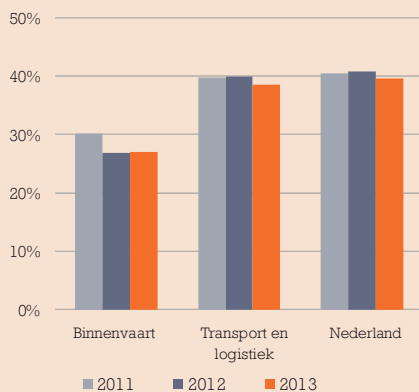
PRODUCTIE

PRODUCTIEONTWIKKELING

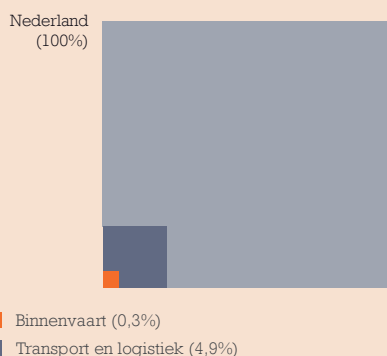
FINANCIËLE BEDRIJFSGEGEVENS

SOLVABILITEIT

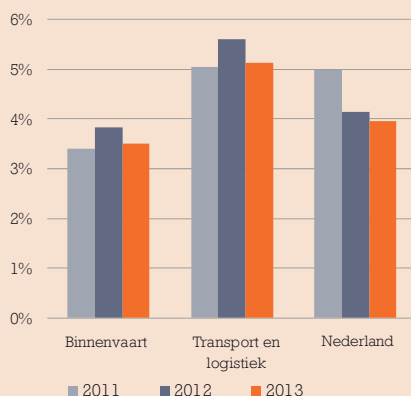

Tussen 2008 en 2014 zijn er per saldo 234 tankschepen in Nederland bijgekomen.

OMVANG SECTOR (2013)

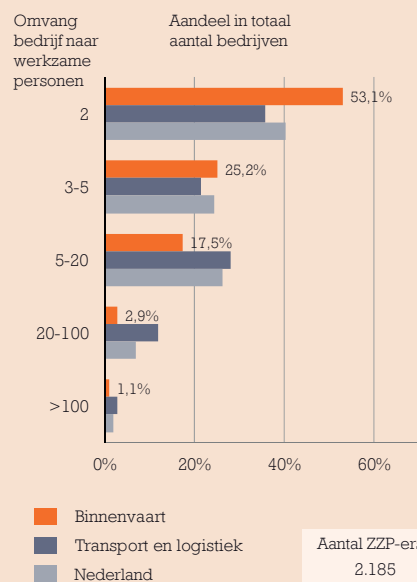

RENTABILITEIT

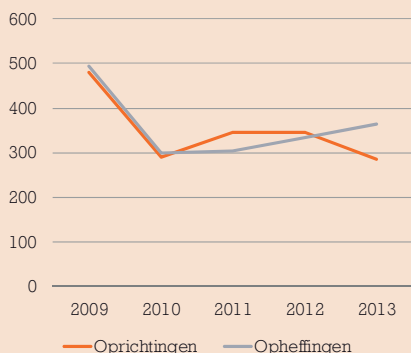
PERONEEL

SCHAALGROOTTE BEDRIJVEN (2013)

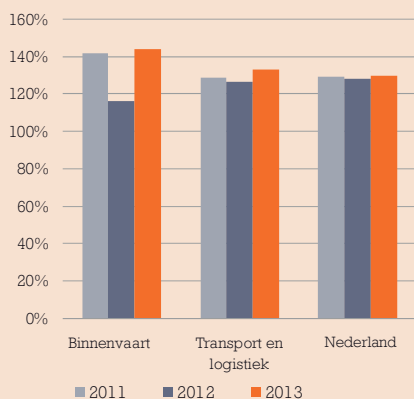

ONTWIKKELING BEDRIJVEN

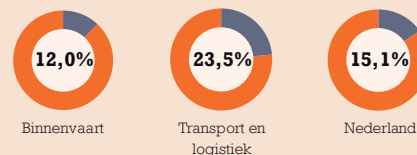
OPRICHTINGEN EN OPHEFFINGEN

LIQUIDITEITSRATIO

LOONKOSTEN (2013)*

* Percentage van de netto omzet

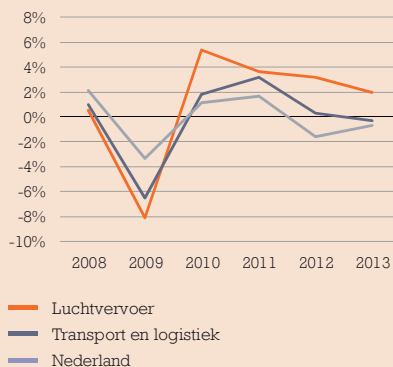
Ratio's verschillen van onderneming tot onderneming. Dit betreft branche gemiddelden over van jaar tot jaar wisselende populaties van ondernemingen door toe- en uittreeders.

Bron: CBS, bewerking ING Economisch Bureau

Luchtvervoer

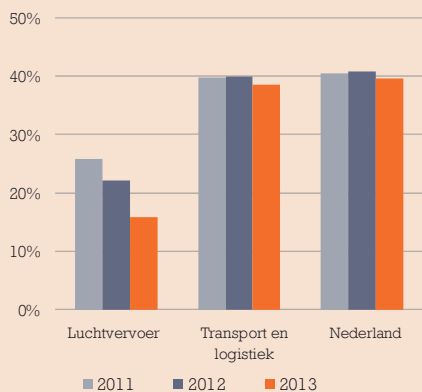
PRODUCTIE

PRODUCTIEONTWIKKELING

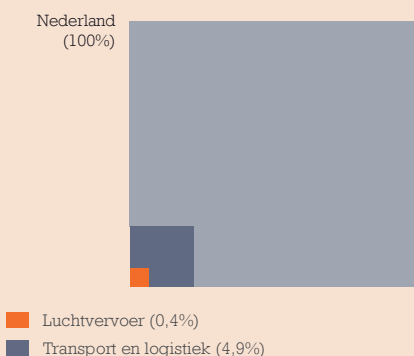
FINANCIËLE BEDRIJFSGEGEVENS

SOLVABILITEIT

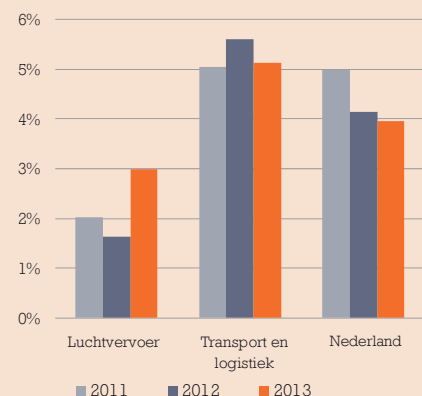

Het aandeel brandstofkosten in het totaal bedraagt begin 2015 zo'n 30%-35%.

OMVANG SECTOR (2013)

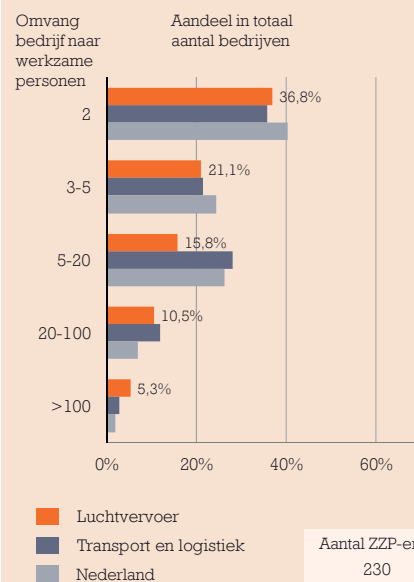

RENTABILITEIT

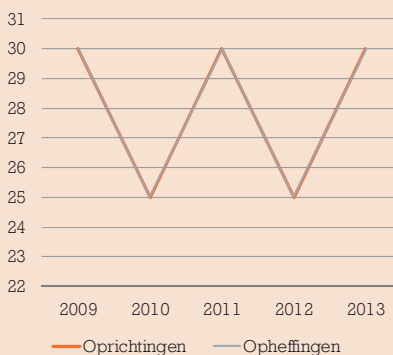
PERSENEEL

SCHAALGROOTTE BEDRIJVEN (2013)

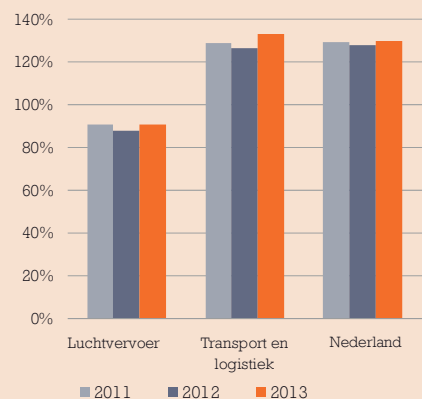

ONTWIKKELING BEDRIJVEN

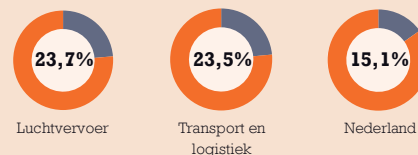
OPRICHTINGEN EN OPHEFFINGEN

LIQUIDITEITSRATIO

LOONKOSTEN (2013)*

* Percentage van de netto omzet

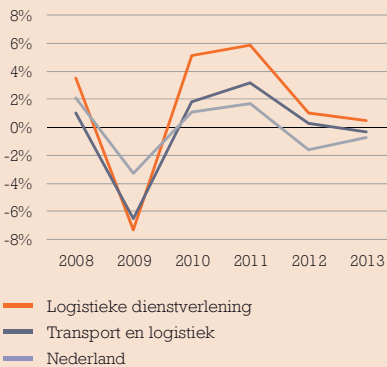
Ratio's verschillen van onderneming tot onderneming. Dit betreft branche gemiddelden over van jaar tot jaar wisselende populaties van ondernemingen door toe- en uittreeders.

Bron: CBS, bewerking ING Economisch Bureau

Logistieke dienstverlening

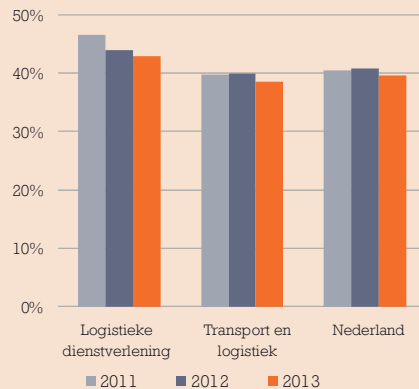
PRODUCTIE

PRODUCTIEONTWIKKELING

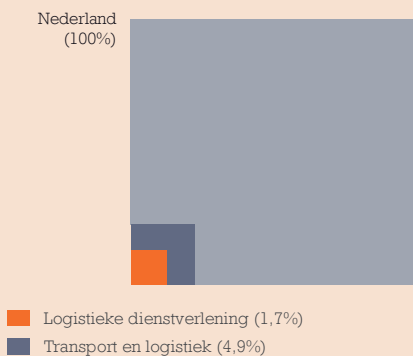
FINANCIËLE BEDRIJFSGEGEVENS

SOLVABILITEIT

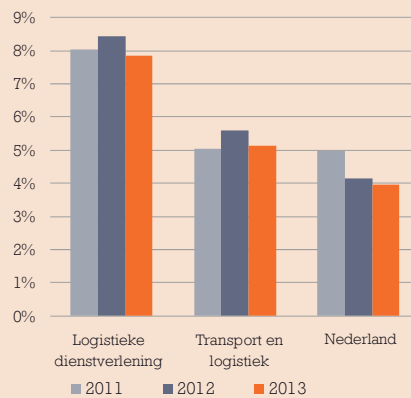

Nederland heeft een tweede positie op de World logistics performance index 2014.

OMVANG SECTOR (2013)

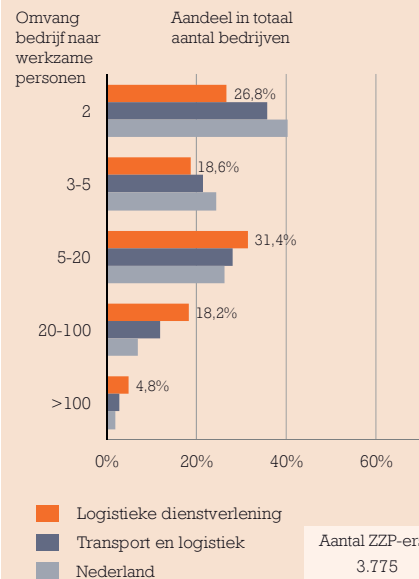

RENTABILITEIT

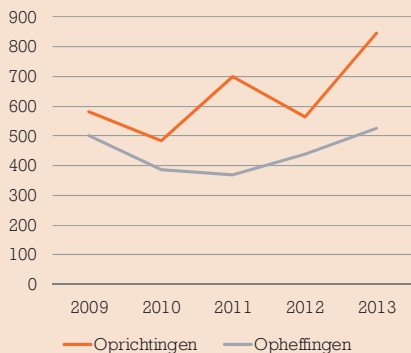
PERSENEEL

SCHAALGROOTTE BEDRIJVEN (2013)

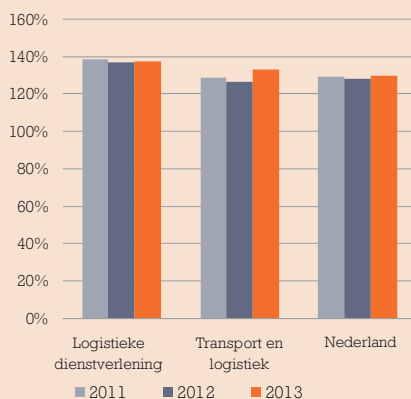

ONTWIKKELING BEDRIJVEN

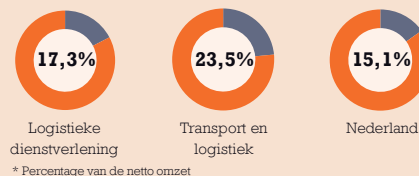
OPRICHTINGEN EN OPHEFFINGEN

LIQUIDITEITSRATIO

LOONKOSTEN (2013)*

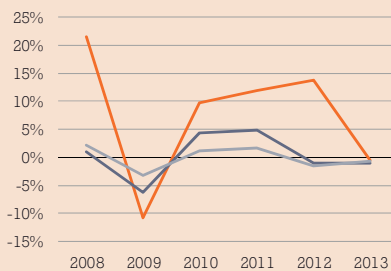
Ratio's verschillen van onderneming tot onderneming. Dit betreft branche gemiddelden over van jaar tot jaar wisselende populaties van ondernemingen door toe- en uitreders.

Bron: CBS, bewerking ING Economisch Bureau

Groothandel Agrarische producten

PRODUCTIE

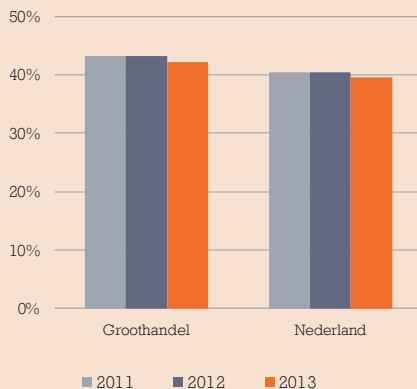
PRODUCTIEONTWIKKELING

— Agrarische producten (omzet)
— Groothandel (omzet)
— Nederland

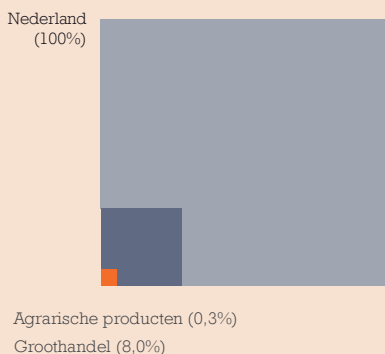
FINANCIËLE BEDRIJFSGEGEVENS

SOLVABILITEIT

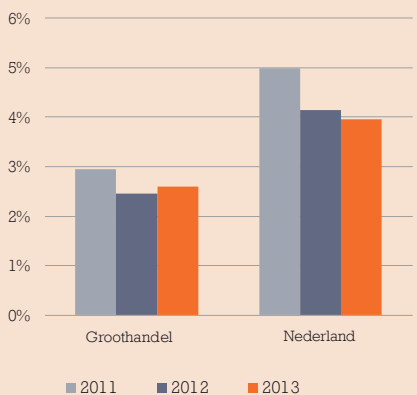

De totale export van bloemen en planten bereikte in 2014 een recordhoogte van € 5,2 miljard.

OMVANG SECTOR (2013)

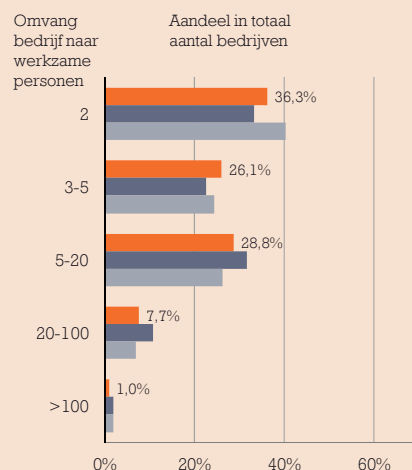

RENTABILITEIT

PERSENEEL

SCHAALGROOTTE BEDRIJVEN (2013)

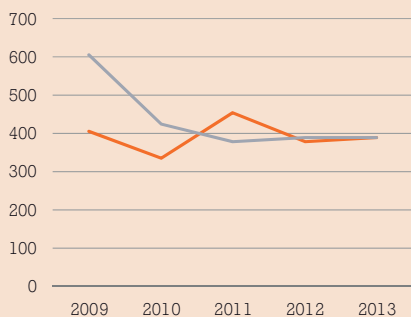

— Agrarische producten
— Groothandel
— Nederland

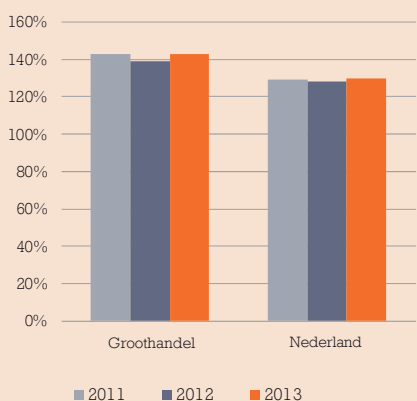
Aantal ZZP-ers:
3.410

ONTWIKKELING BEDRIJVEN

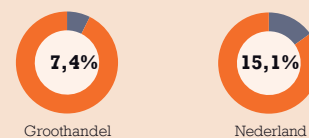
OPRICHTINGEN EN OPHEFFINGEN

LIQUIDITEITSRATIO

LOONKOSTEN (2013)*

* Percentage van de netto omzet

Ratio's verschillen van onderneming tot onderneming. Dit betreft branche gemiddelden over van jaar tot jaar wisselende populaties van ondernemingen door toe- en uittreeders.

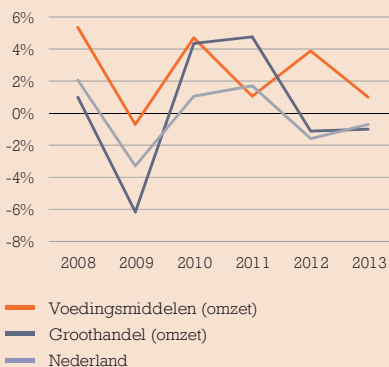
Bron: CBS, bewerking ING Economisch Bureau

Groothandel Voedingsmiddelen

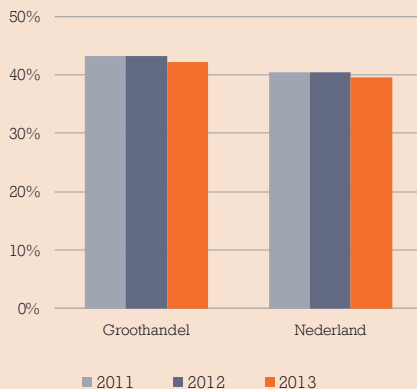
PRODUCTIE

PRODUCTIEONTWIKKELING

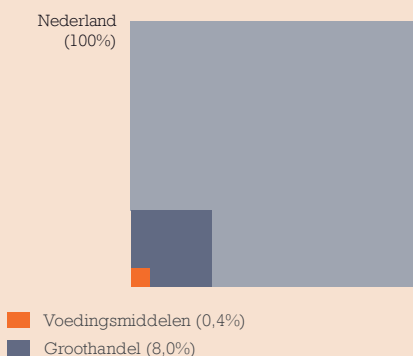
FINANCIËLE BEDRIJFSGEGEVENS

SOLVABILITEIT

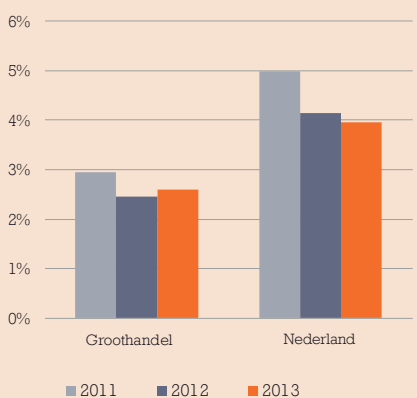

67% van de omzet van de voedingsmiddelengroothandel wordt op de Nederlandse markt afgezet.

OMVANG SECTOR (2013)

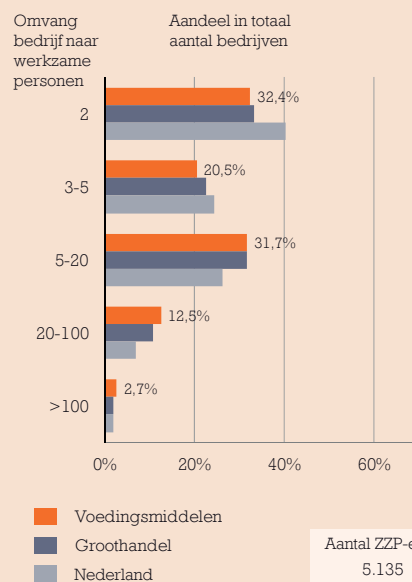

RENTABILITEIT

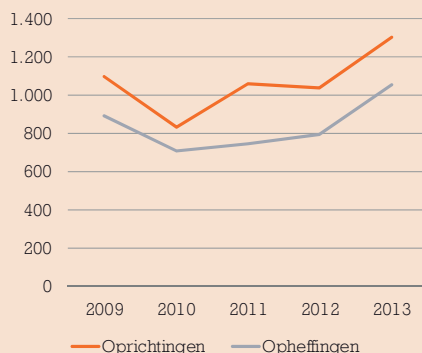
PERSENEEL

SCHAALGROOTTE BEDRIJVEN (2013)

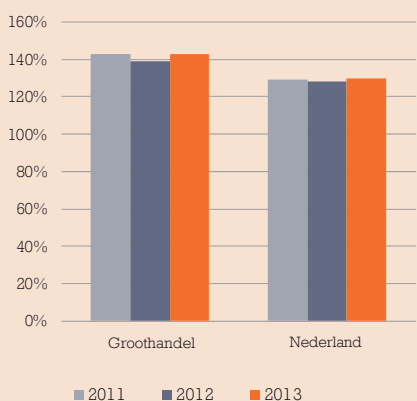

ONTWIKKELING BEDRIJVEN

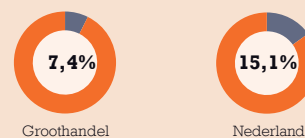
OPRICHTINGEN EN OPHEFFINGEN

LIQUIDITEITSRATIO

LOONKOSTEN (2013)*

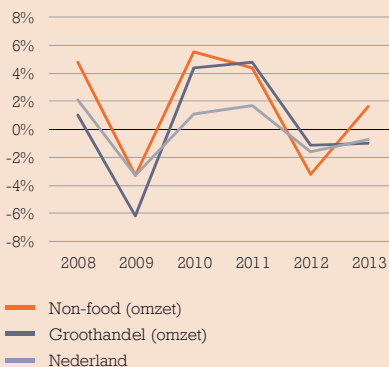

* Percentage van de netto omzet

Groothandel Non-food

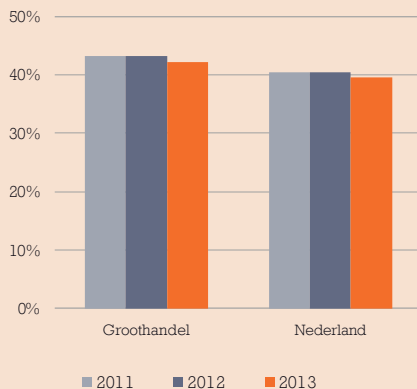
PRODUCTIE

PRODUCTIEONTWIKKELING

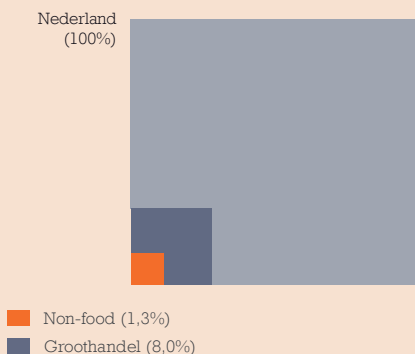
FINANCIËLE BEDRIJFSGEGEVENS

SOLVABILITEIT

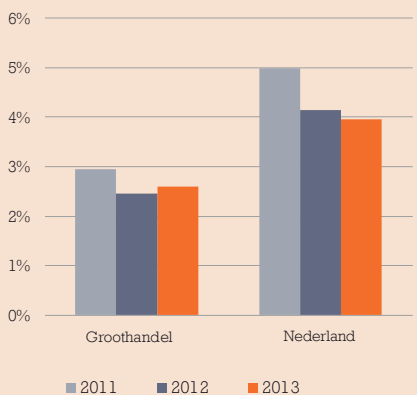

90% van de kleding en ruim 70% van het speelgoed dat wordt geëxporteerd, is eerst geïmporteerd.

OMVANG SECTOR (2013)

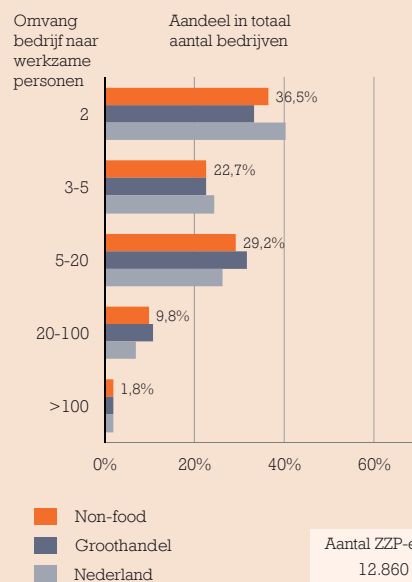

RENTABILITEIT

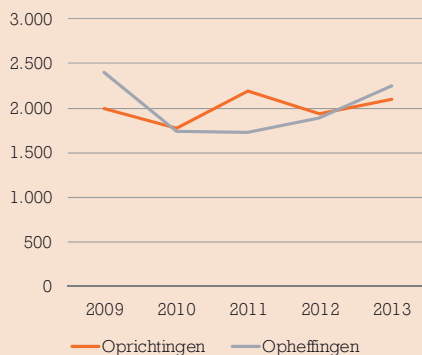
PERONEEL

SCHAALGROOTTE BEDRIJVEN (2013)

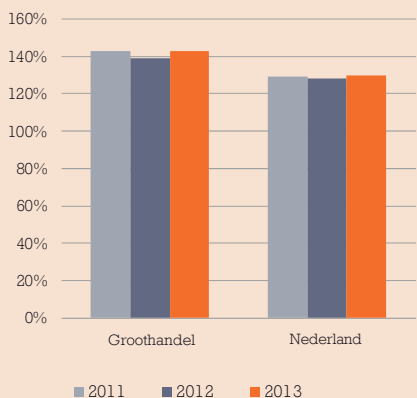

ONTWIKKELING BEDRIJVEN

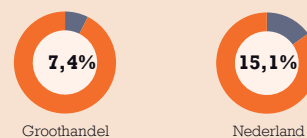
OPRICHTINGEN EN OPHEFFINGEN

LIQUIDITEITSRATIO

LOONKOSTEN (2013)*

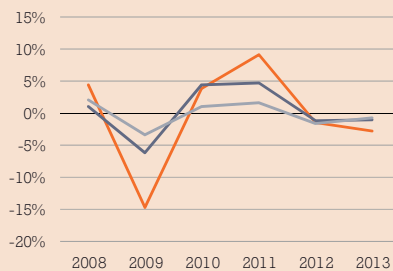

* Percentage van de netto omzet

Groothandel Kapitaalgoederen

PRODUCTIE

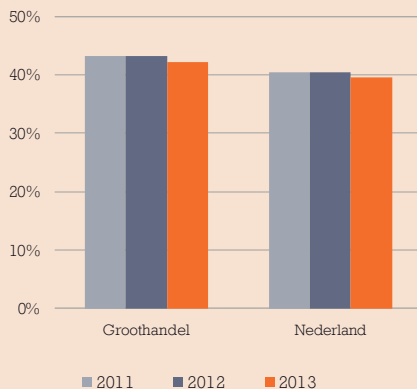
PRODUCTIEONTWIKKELING

— Kapitaalgoederen (omzet)
— Groothandel (omzet)
— Nederland

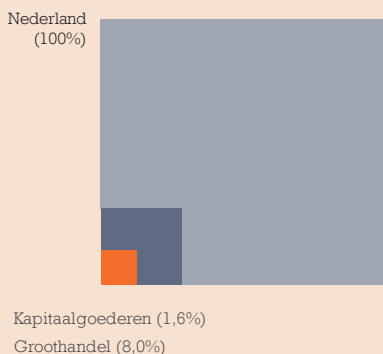
FINANCIËLE BEDRIJFSGEGEVENS

SOLVABILITEIT

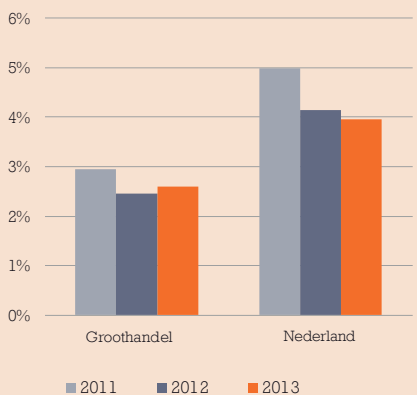

Het aantal groothandels in landbouwmachines steeg de afgelopen vijf jaar met 7%.

OMVANG SECTOR (2013)

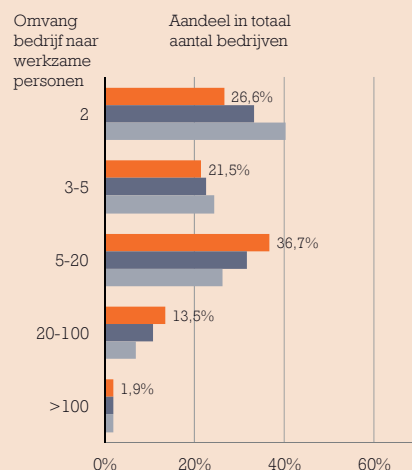

RENTABILITEIT

PERSONEEL

SCHAALGROOTTE BEDRIJVEN (2013)

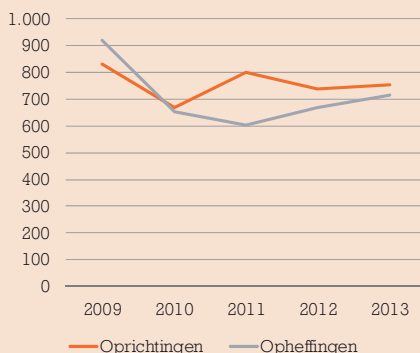

— Kapitaalgoederen
— Groothandel
— Nederland

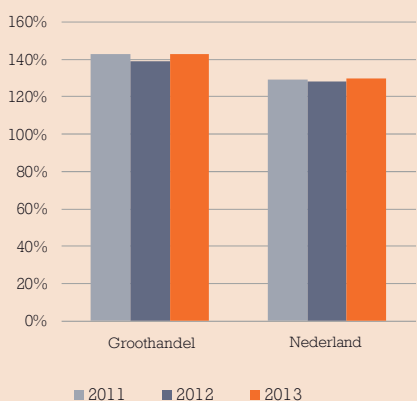
Aantal ZZP-ers:
5.715

ONTWIKKELING BEDRIJVEN

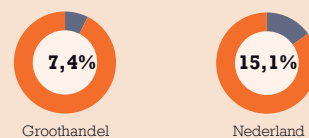
OPRICHTINGEN EN OPHEFFINGEN

LIQUIDITEITSRATIO

LOONKOSTEN (2013)*

* Percentage van de netto omzet

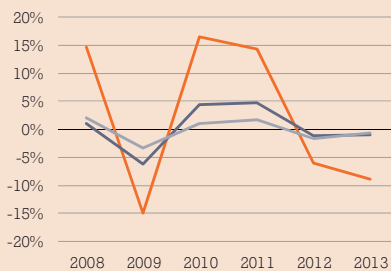
Ratio's verschillen van onderneming tot onderneming. Dit betreft branche gemiddelden over van jaar tot jaar wisselende populaties van ondernemingen door toe- en uittreeders.

Bron: CBS, bewerking ING Economisch Bureau

Grondstoffen Groothandel

PRODUCTIE

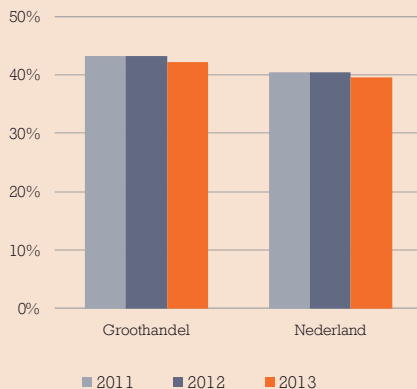
PRODUCTIEONTWIKKELING

— Grondstoffen (omzet)
— Groothandel (omzet)
— Nederland

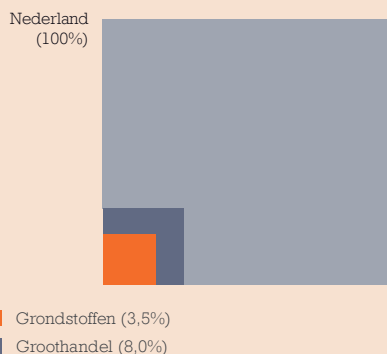
FINANCIËLE BEDRIJFSGEGEVENS

SOLVABILITEIT

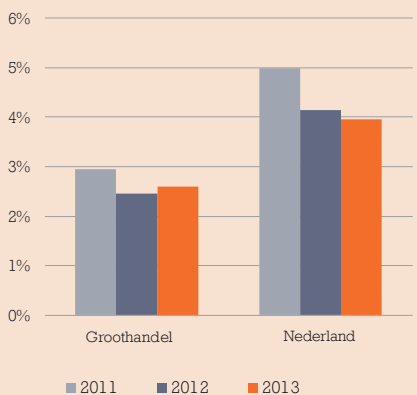

i De olieprijs daalde tussen juni 2014 en januari 2015 bijna 60%.

OMVANG SECTOR (2013)

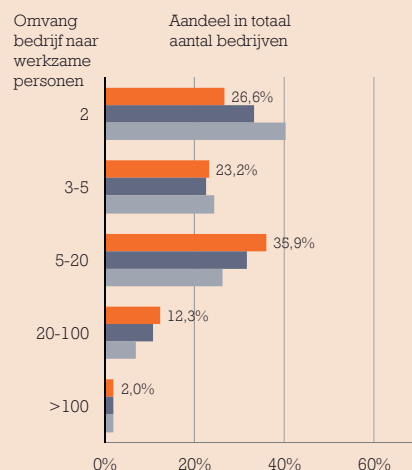

RENTABILITEIT

PERSONEEL

SCHAALGROOTTE BEDRIJVEN (2013)

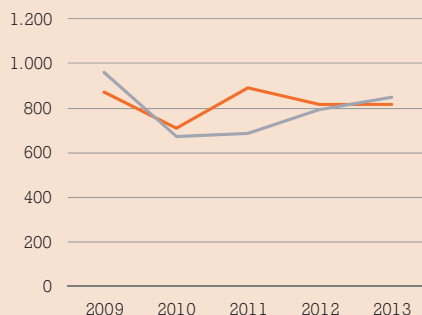

— Grondstoffen
— Groothandel
— Nederland

Aantal ZZP-ers:
5.605

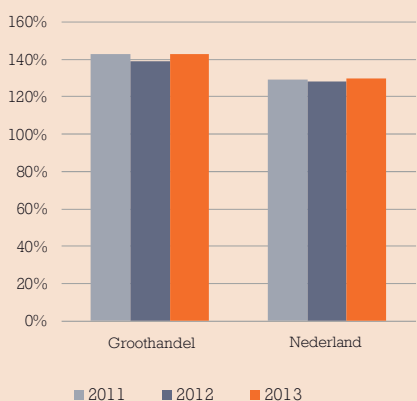
ONTWIKKELING BEDRIJVEN

OPRICHTINGEN EN OPHEFFINGEN

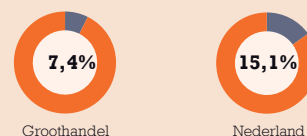

— Oprichtingen — Opheffingen

LIQUIDITEITSRATIO

LOONKOSTEN (2013)*

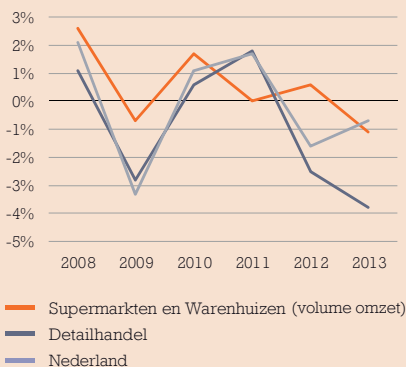

* Percentage van de netto omzet

Supermarkten en Warenhuizen

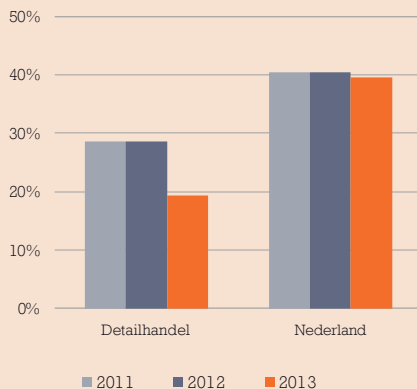
PRODUCTIE

PRODUCTIEONTWIKKELING

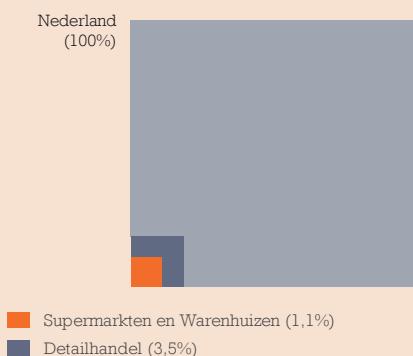
FINANCIËLE BEDRIJFSGEGEVENS

SOLVABILITEIT

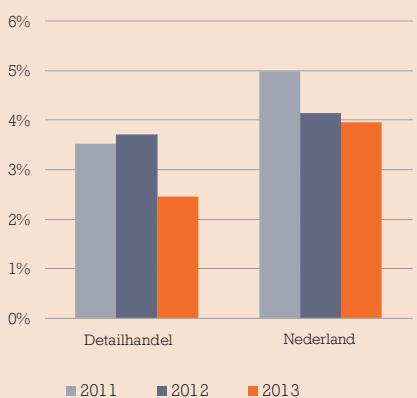

€ 22,17 bedroeg het gemiddelde kassabonbedrag in supermarkten in 2014.

OMVANG SECTOR (2013)

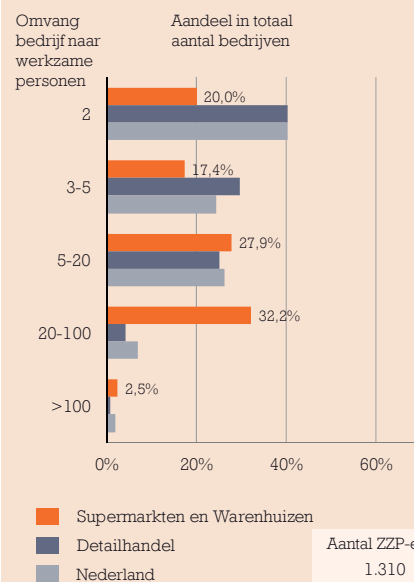

RENTABILITEIT

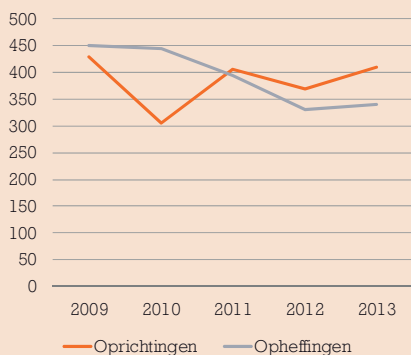
PERSENEEL

SCHAALGROOTTE BEDRIJVEN (2013)

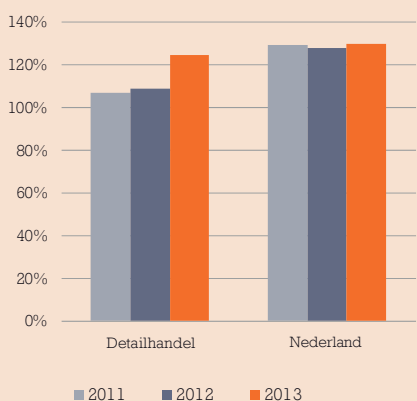

ONTWIKKELING BEDRIJVEN

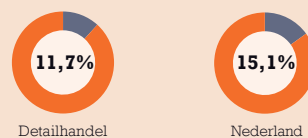
OPRICHTINGEN EN OPHEFFINGEN

LIQUIDITEITSRATIO

LOONKOSTEN (2013)*

* Percentage van de netto omzet

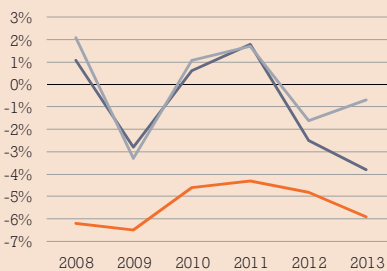
Ratio's verschillen van onderneming tot onderneming. Dit betreft branche gemiddelden over van jaar tot jaar wisselende populaties van ondernemingen door toe- en uittreeders.

Bron: CBS, bewerking ING Economisch Bureau

Foodspeciaalzaken

PRODUCTIE

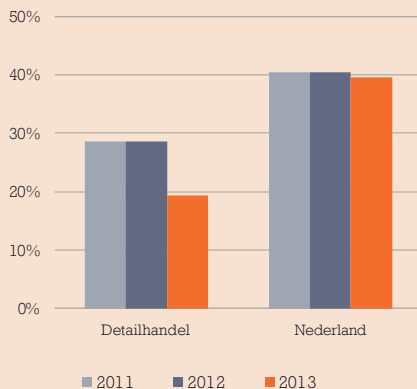
PRODUCTIEONTWIKKELING

— Foodspeciaalzaken (volume omzet)
— Detailhandel
— Nederland

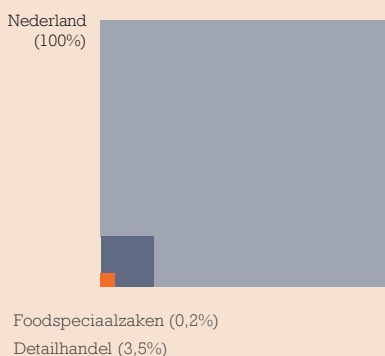
FINANCIËLE BEDRIJFSGEGEVENS

SOLVABILITEIT

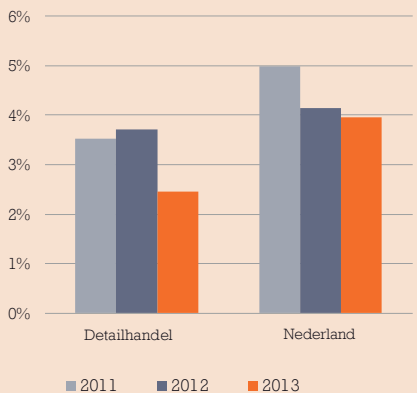

De in 2014 geopende Markthal in Rotterdam is de 1e overdekte versmarkt van Nederland.

OMVANG SECTOR (2013)

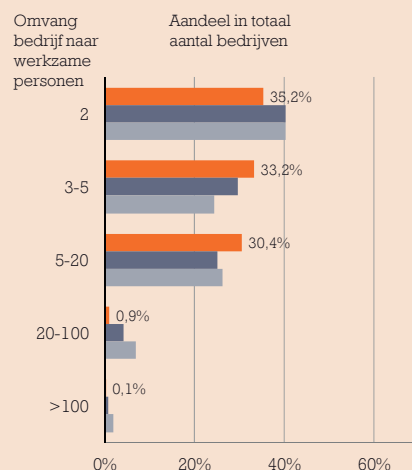

RENTABILITEIT

PERSENEEL

SCHAALGROOTTE BEDRIJVEN (2013)

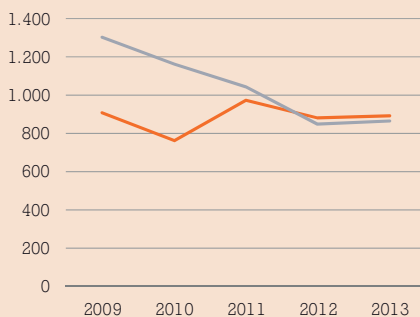

— Foodspeciaalzaken
— Detailhandel
— Nederland

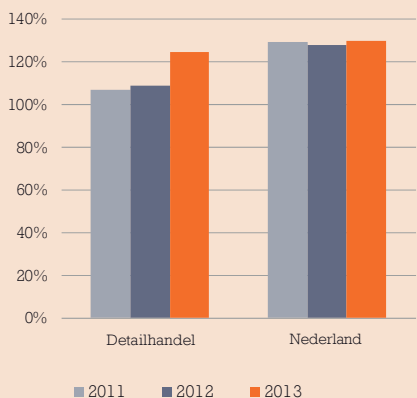
Aantal ZZP-ers:
3.660

ONTWIKKELING BEDRIJVEN

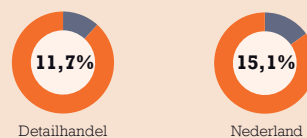
OPRICHTINGEN EN OPHEFFINGEN

LIQUIDITEITSRATIO

LOONKOSTEN (2013)*

* Percentage van de netto omzet

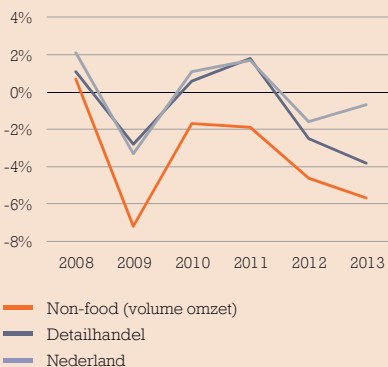
Ratio's verschillen van onderneming tot onderneming. Dit betreft branche gemiddelden over van jaar tot jaar wisselende populaties van ondernemingen door toe- en uitreders.

Bron: CBS, bewerking ING Economisch Bureau

Non-food detailhandel

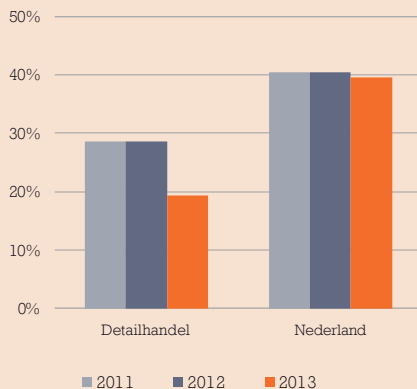
PRODUCTIE

PRODUCTIEONTWIKKELING

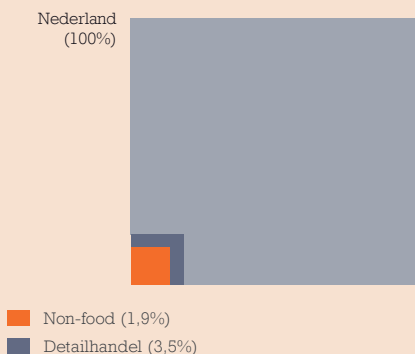
FINANCIËLE BEDRIJFSGEGEVENS

SOLVABILITEIT

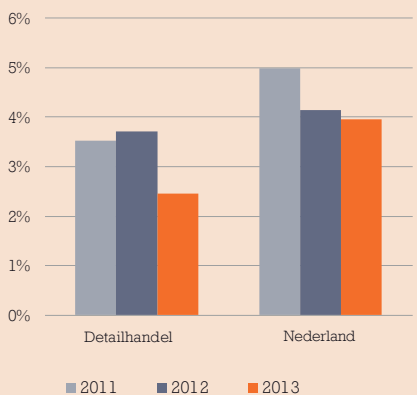

i In 2014 waren 75.185 winkels actief in non-food.

OMVANG SECTOR (2013)

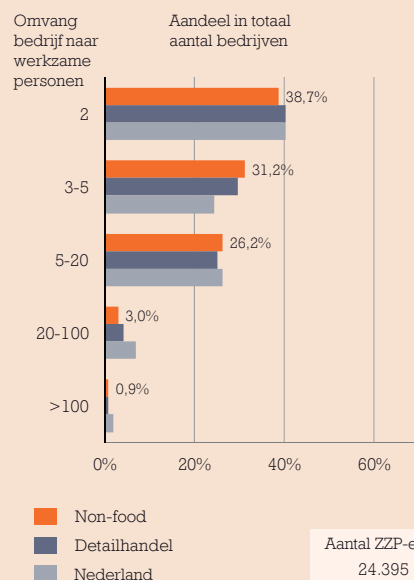

RENTABILITEIT

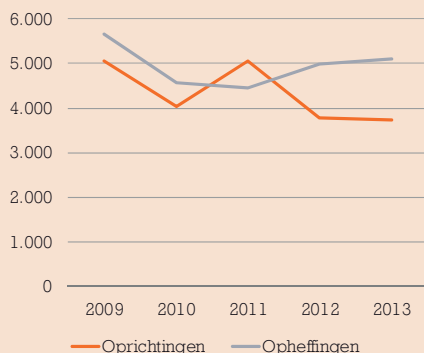
PERSENEEL

SCHAALGROOTTE BEDRIJVEN (2013)

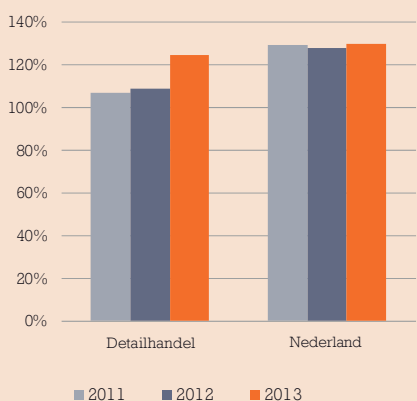

ONTWIKKELING BEDRIJVEN

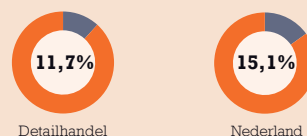
OPRICHTINGEN EN OPHEFFINGEN

LIQUIDITEITSRATIO

LOONKOSTEN (2013)*

* Percentage van de netto omzet

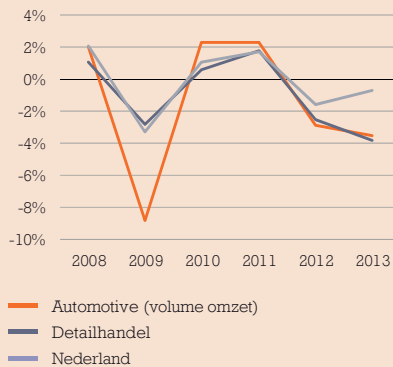
Ratio's verschillen van onderneming tot onderneming. Dit betreft branche gemiddelden over van jaar tot jaar wisselende populaties van ondernemingen door toe- en uittreeders.

Bron: CBS, bewerking ING Economisch Bureau

Automotive

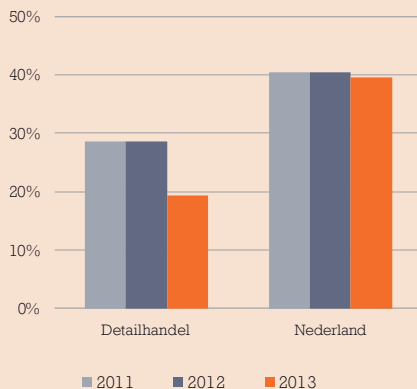
PRODUCTIE

PRODUCTIEONTWIKKELING

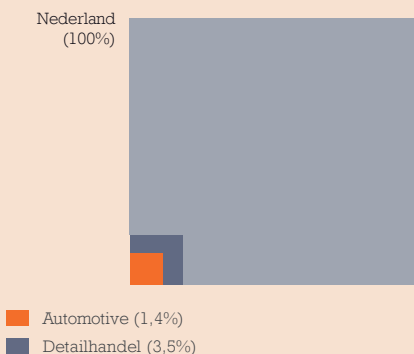
FINANCIËLE BEDRIJFSGEGEVENS

SOLVABILITEIT

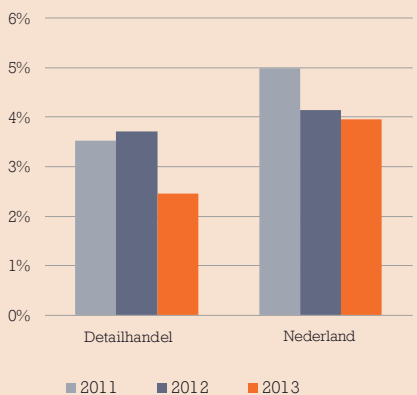

Gemiddeld legt een Nederlandse automobilist ruim 13.000 kilometer af per jaar.

OMVANG SECTOR (2013)

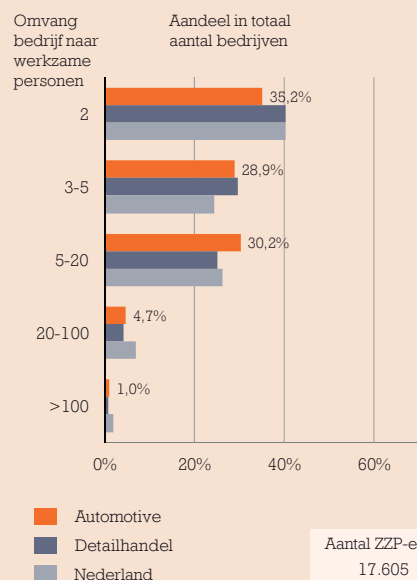

RENTABILITEIT

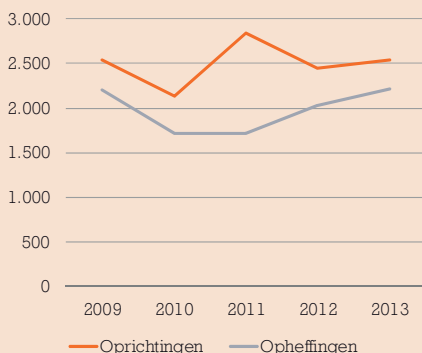
PERONEEL

SCHAALGROOTTE BEDRIJVEN (2013)

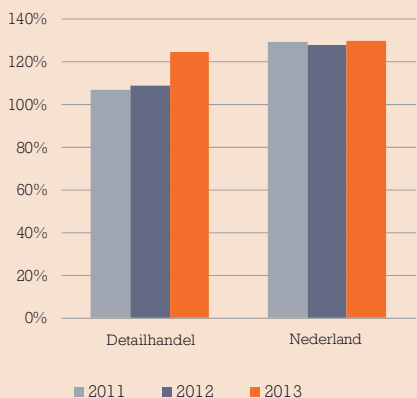

ONTWIKKELING BEDRIJVEN

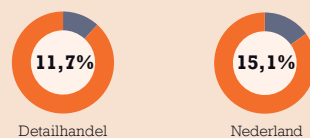
OPRICHTINGEN EN OPHEFFINGEN

LIQUIDITEITSRATIO

LOONKOSTEN (2013)*

* Percentage van de netto omzet

Ratio's verschillen van onderneming tot onderneming. Dit betreft branche gemiddelden over van jaar tot jaar wisselende populaties van ondernemingen door toe- en uittreeders.

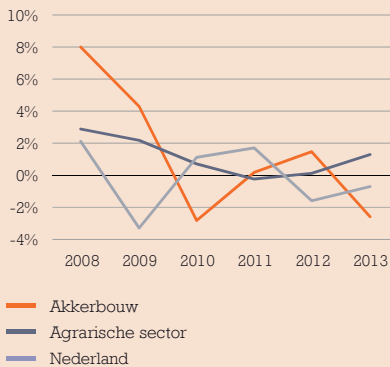
Bron: CBS, bewerking ING Economisch Bureau

Akkerbouw

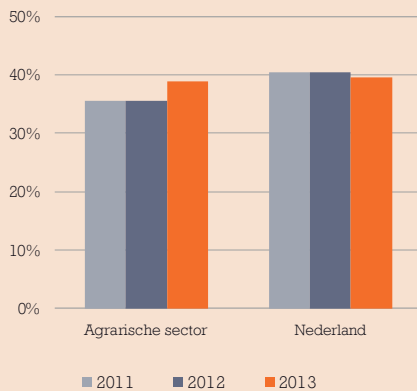
PRODUCTIE

PRODUCTIEONTWIKKELING

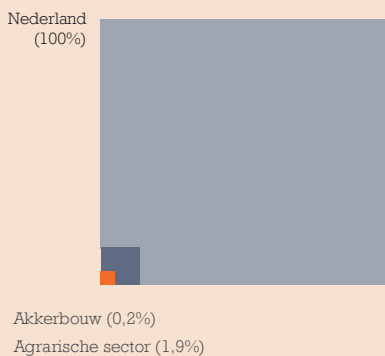
FINANCIËLE BEDRIJFSGEGEVENS

SOLVABILITEIT

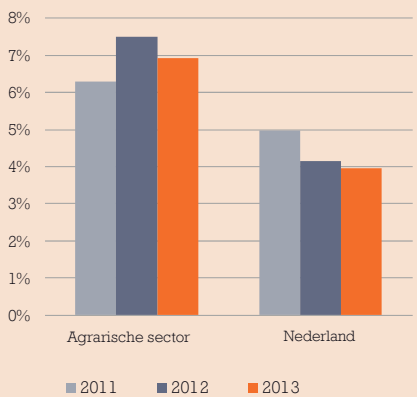

Nederland is mondiaal leidend voor export pootaardappelen (nr.1) en uien (nr.2).

OMVANG SECTOR (2013)

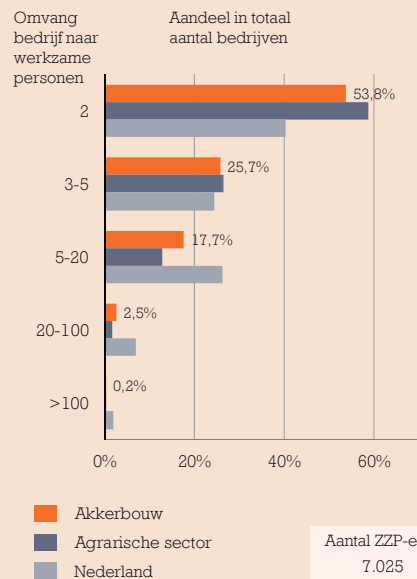

RENTABILITEIT

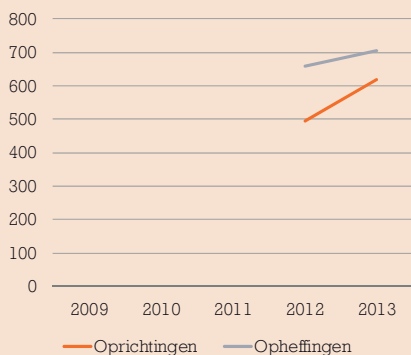
PERSENEEL

SCHAALGROOTTE BEDRIJVEN (2013)

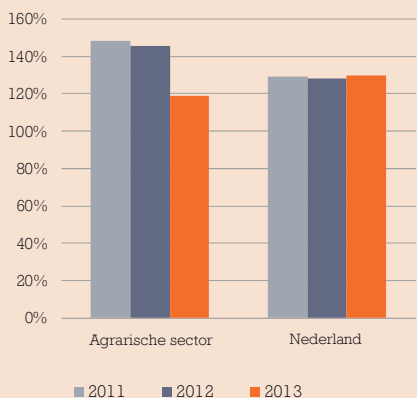

ONTWIKKELING BEDRIJVEN

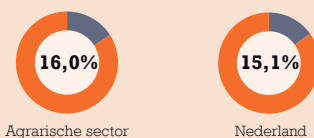
OPRICHTINGEN EN OPHEFFINGEN*

LIQUIDITEITSRATIO

LOONKOSTEN (2013)*

* Gegevens alleen beschikbaar voor 2012 en 2013

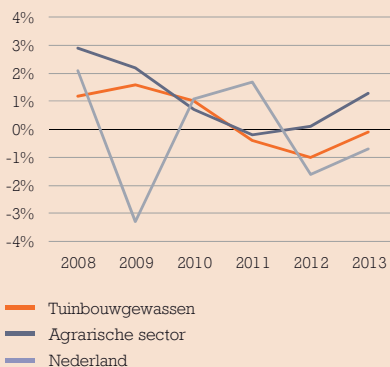
* Percentage van de netto omzet

Factsheet Sectoren

Sierteelt

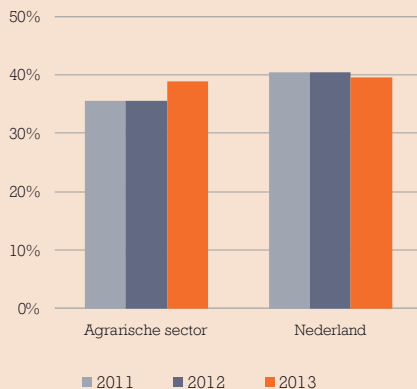
PRODUCTIE

PRODUCTIEONTWIKKELING

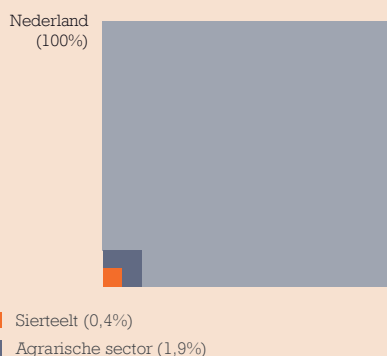
FINANCIËLE BEDRIJFSGEGEVENS

SOLVABILITEIT

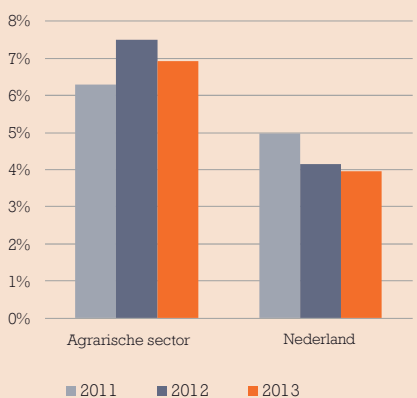

i De uitvoer van sierteeltoproducten was in 2014 € 8,1 miljard.

OMVANG SECTOR (2013)

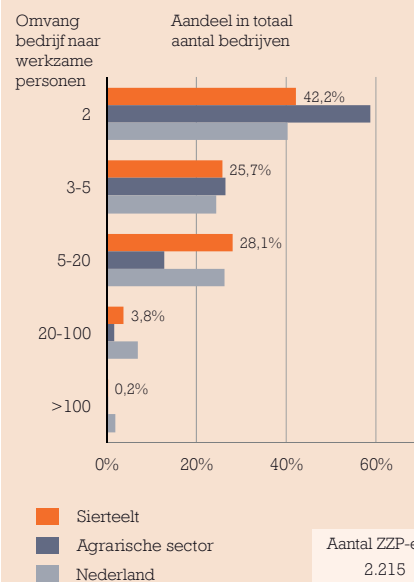

RENTABILITEIT

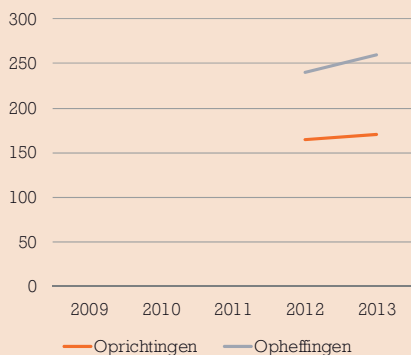
PERSENEEL

SCHAALGROORTE BEDRIJVEN (2013)

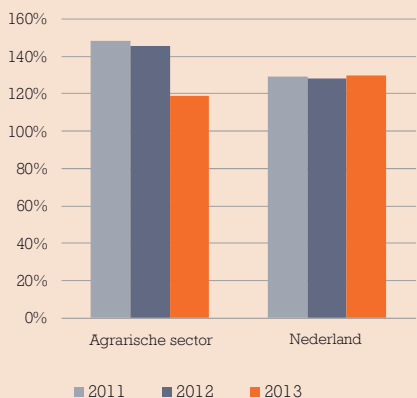

ONTWIKKELING BEDRIJVEN

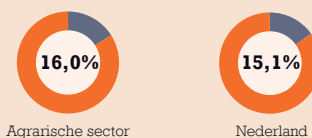
OPRICHTINGEN EN OPHEFFINGEN*

LIQUIDITEITSRATIO

LOONKOSTEN (2013)*

* Gegevens alleen beschikbaar voor 2012 en 2013

* Percentage van de netto omzet

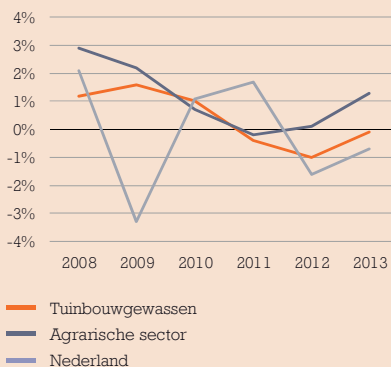
Ratio's verschillen van onderneming tot onderneming. Dit betreft branche gemiddelden over van jaar tot jaar wisselende populaties van ondernemingen door toe- en uittreeders.

Bron: CBS, bewerking ING Economisch Bureau

Groente en fruit

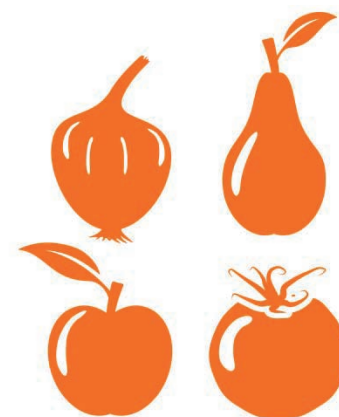
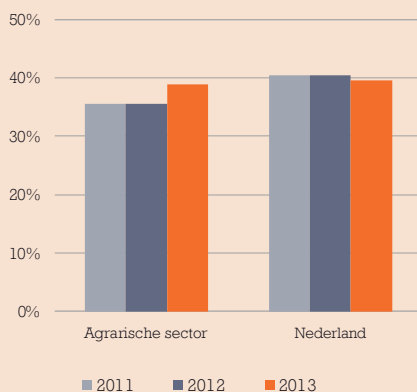
PRODUCTIE

PRODUCTIEONTWIKKELING

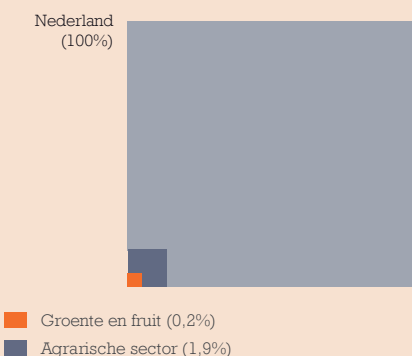
FINANCIËLE BEDRIJFSGEGEVENS

SOLVABILITEIT

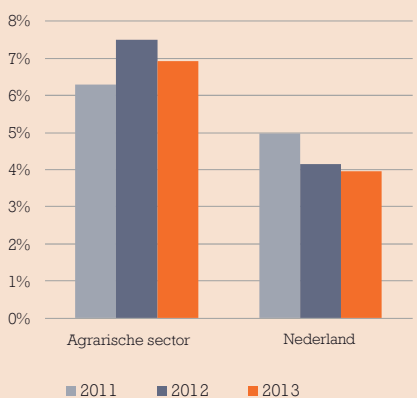

i Nederland is wereldwijd met een omvang van € 6,1 miljard de grootste exporteur van groenten.

OMVANG SECTOR (2013)

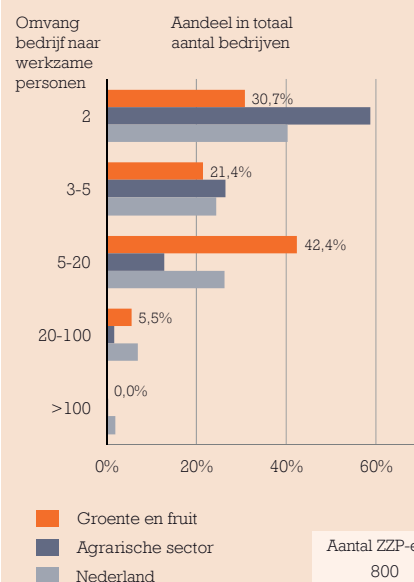

RENTABILITEIT

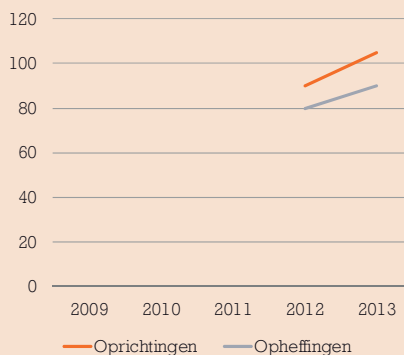
PERSENEEL

SCHAALGROOTTE BEDRIJVEN (2013)

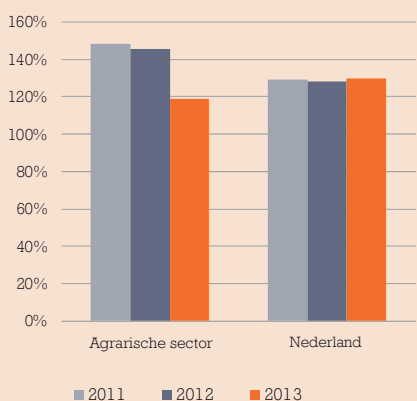

ONTWIKKELING BEDRIJVEN

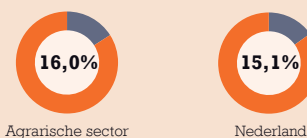
OPRICHTINGEN EN OPHEFFINGEN*

LIQUIDITEITSRATIO

LOONKOSTEN (2013)*

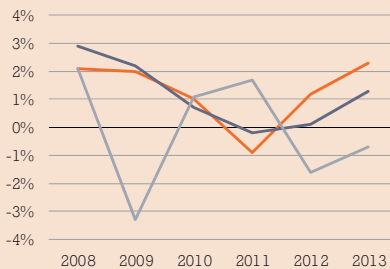
* Gegevens alleen beschikbaar voor 2012 en 2013

* Percentage van de netto omzet

Zuivel en intensieve veehouderij

PRODUCTIE

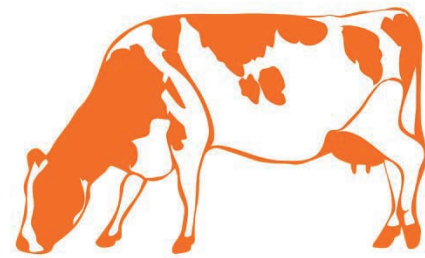
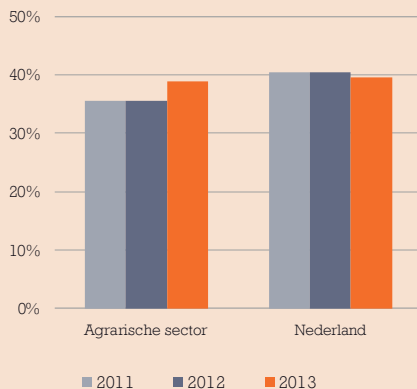
PRODUCTIEONTWIKKELING

— Zuivel en intensieve veehouderij
— Agrarische sector
— Nederland

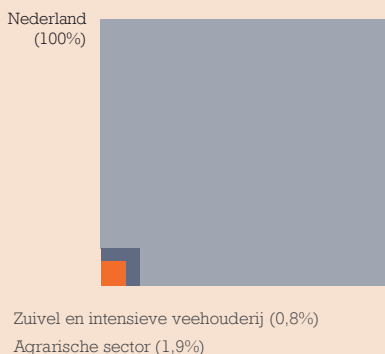
FINANCIËLE BEDRIJFSGEGEVENS

SOLVABILITEIT

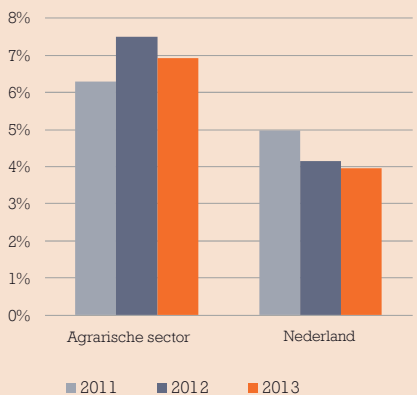

Voor vlees is Nederland de 4e en voor zuivel de 3e exporteur ter wereld.

OMVANG SECTOR (2013)

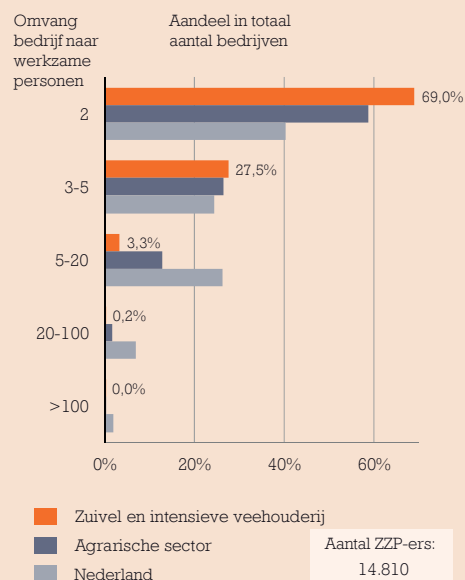

RENTABILITEIT

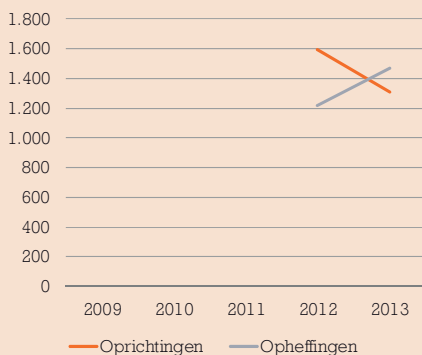
PERSENEEL

SCHAALGROOTTE BEDRIJVEN (2013)

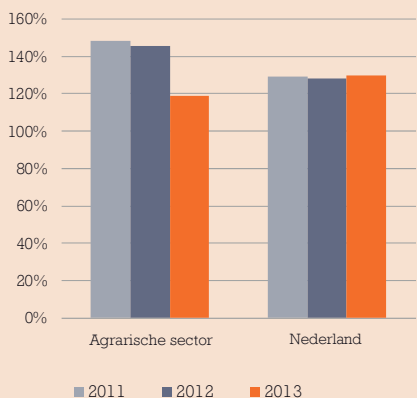
ONTWIKKELING BEDRIJVEN

OPRICHTINGEN EN OPHEFFINGEN*

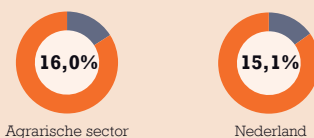

* Gegevens alleen beschikbaar voor 2012 en 2013

LIQUIDITEITSRATIO

LOONKOSTEN (2013)*

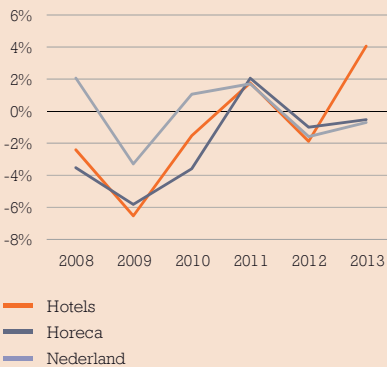

* Percentage van de netto omzet

Hotels

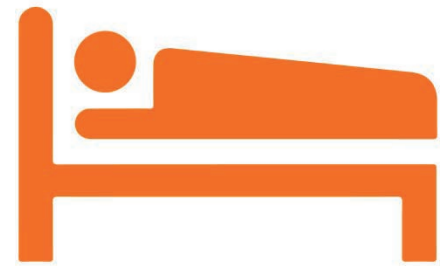
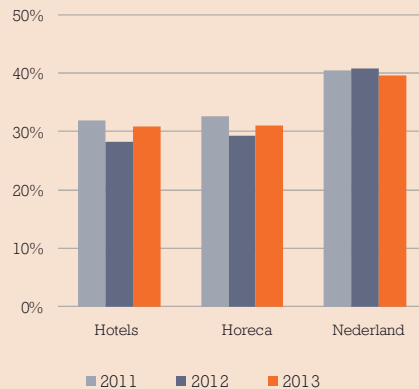
PRODUCTIE

PRODUCTIEONTWIKKELING

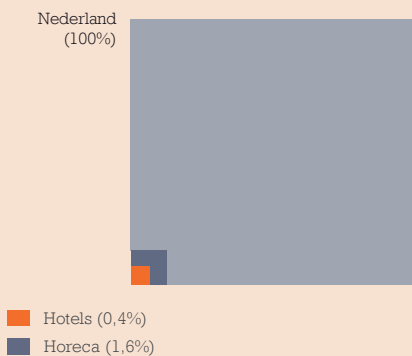
FINANCIËLE BEDRIJFSGEGEVENS

SOLVABILITEIT

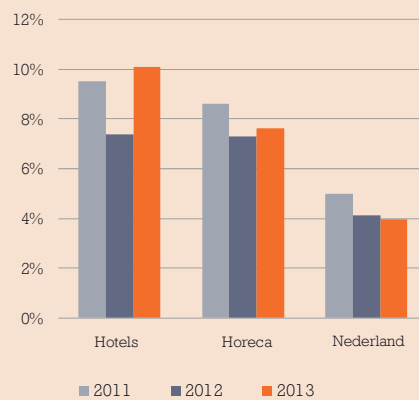

i Er zijn ruim 117.000 hotelkamers in Nederland.

OMVANG SECTOR (2013)

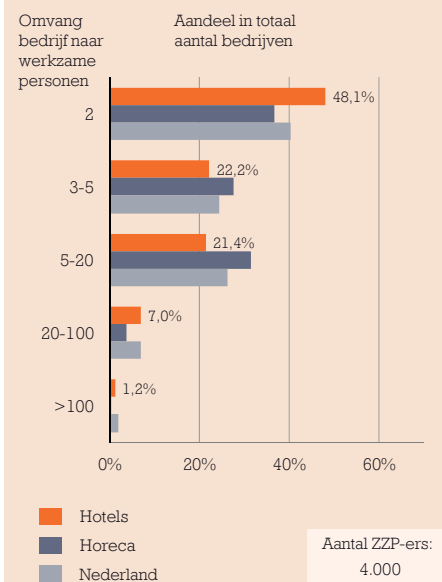

RENTABILITEIT

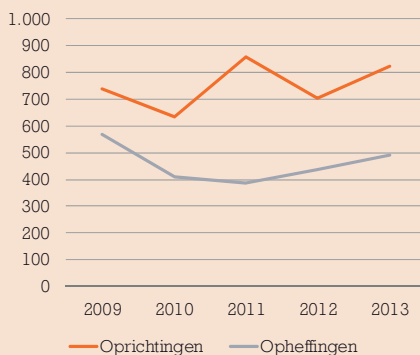
PERONEEL

SCHAALGROOTTE BEDRIJVEN (2013)

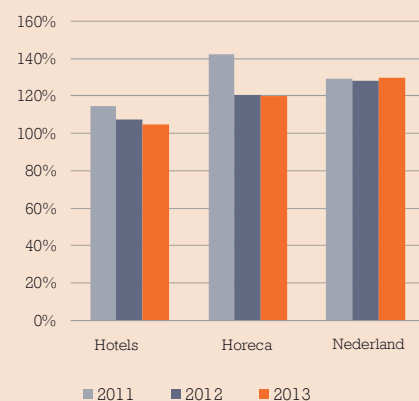

ONTWIKKELING BEDRIJVEN

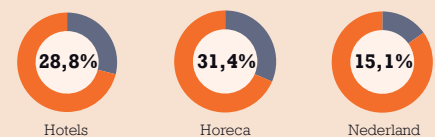
OPRICHTINGEN EN OPHEFFINGEN

LIQUIDITEITSRATIO

LOONKOSTEN (2013)*

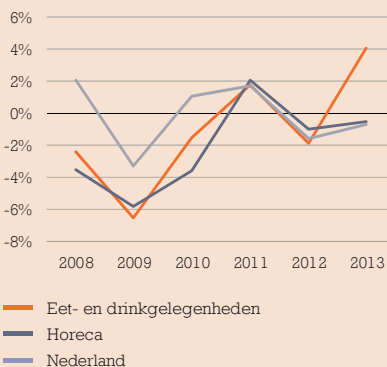

* Percentage van de netto omzet

Eet- en drinkgelegenheden

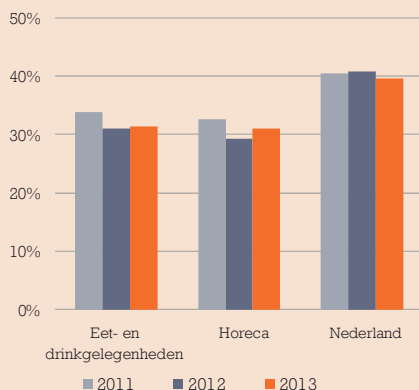
PRODUCTIE

PRODUCTIEONTWIKKELING

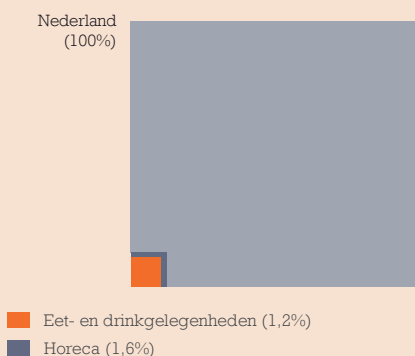
FINANCIËLE BEDRIJFSGEGEVENS

SOLVABILITEIT

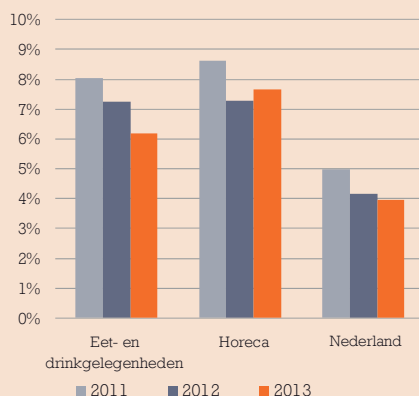

Het aantal tapas-bars en Thaise, Indiase en Japanse restaurants is in opmars.

OMVANG SECTOR (2013)

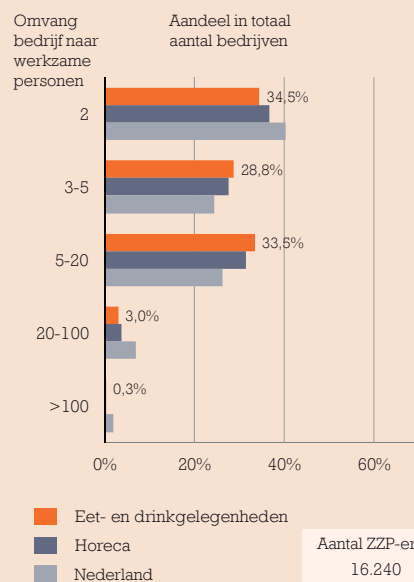

RENTABILITEIT

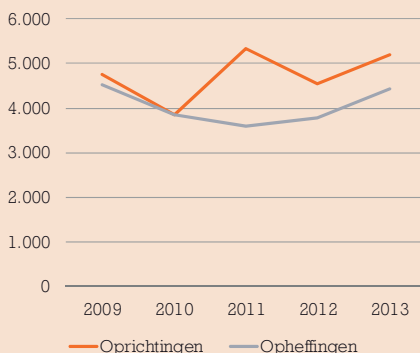
PERSONEEL

SCHAALGROOTTE BEDRIJVEN (2013)

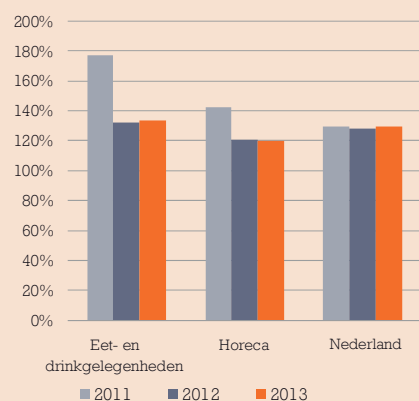

ONTWIKKELING BEDRIJVEN

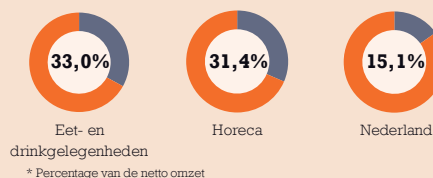
OPRICHTINGEN EN OPHEFFINGEN

LIQUIDITEITSRATIO

LOONKOSTEN (2013)*

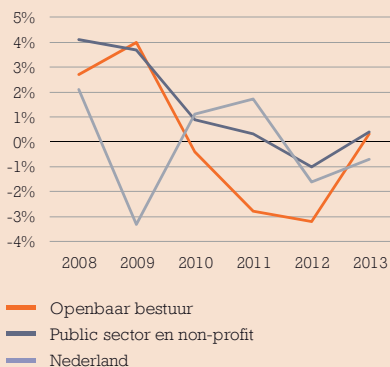
Ratio's verschillen van onderneming tot onderneming. Dit betreft branche gemiddelden over van jaar tot jaar wisselende populaties van ondernemingen door toe- en uitreders.

Bron: CBS, bewerking ING Economisch Bureau

Openbaar bestuur

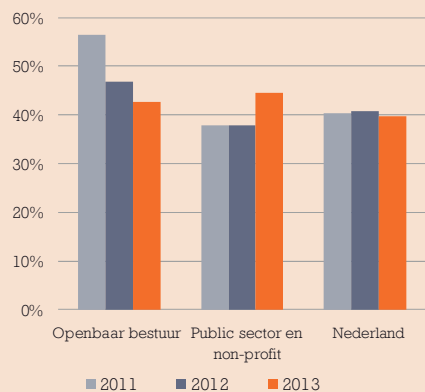
PRODUCTIE

PRODUCTIEONTWIKKELING

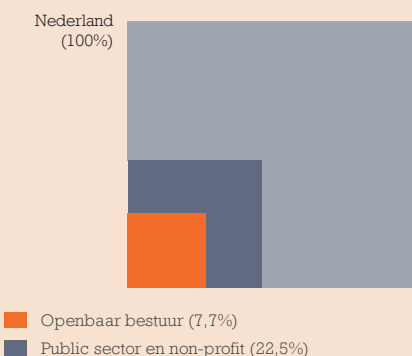
FINANCIËLE BEDRIJFSGEGEVENS

SOLVABILITEIT

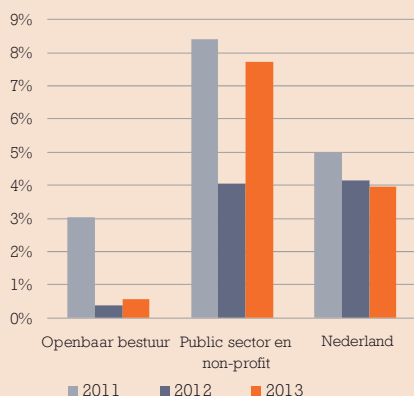

In 25 jaar tijd is het aantal Nederlandse gemeenten meer dan gehalveerd: van 811 in 1990 naar 393 in 2015.

OMVANG SECTOR (2013)

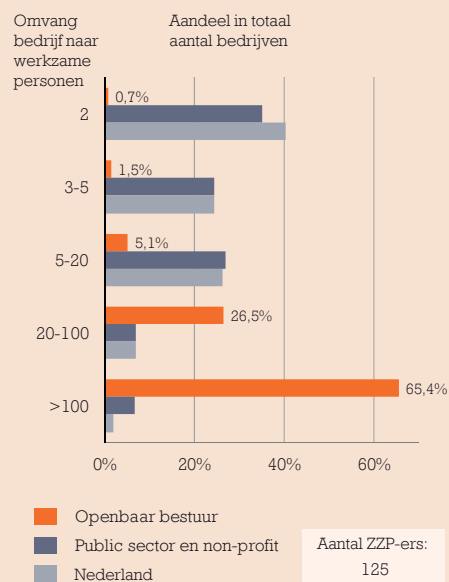

RENTABILITEIT

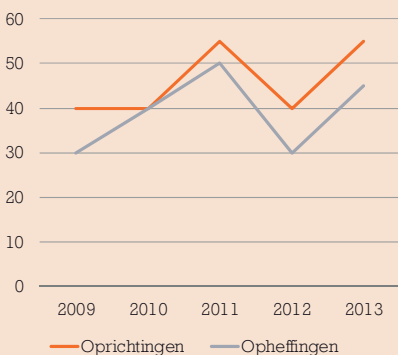
PERSONEEL

SCHAALGROOTTE BEDRIJVEN (2013)

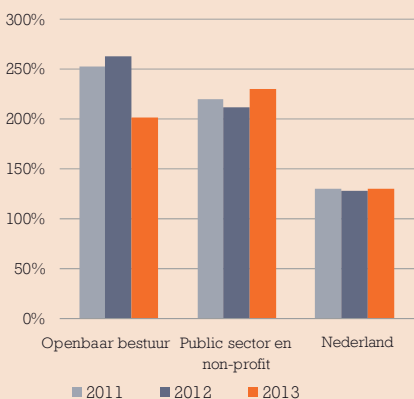

ONTWIKKELING BEDRIJVEN

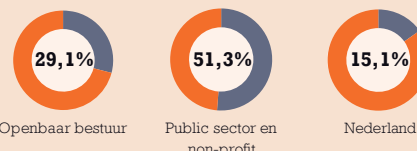
OPRICHTINGEN EN OPHEFFINGEN

LIQUIDITEITSRATIO

LOONKOSTEN (2013)*

* Percentage van de netto omzet

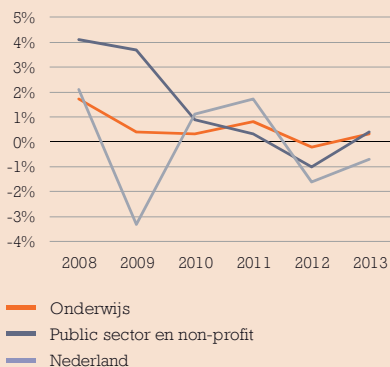
Ratio's verschillen van onderneming tot onderneming. Dit betreft branche gemiddelden over van jaar tot jaar wisselende populaties van ondernemingen door toe- en uittreeders.

Bron: CBS, bewerking ING Economisch Bureau

Onderwijs

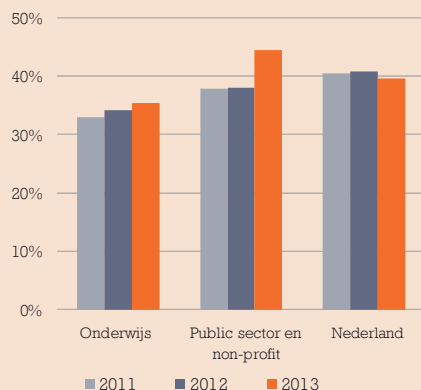
PRODUCTIE

PRODUCTIEONTWIKKELING

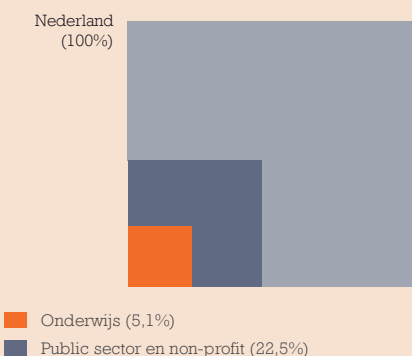
FINANCIËLE BEDRIJFSGEGEVENS

SOLVABILITEIT

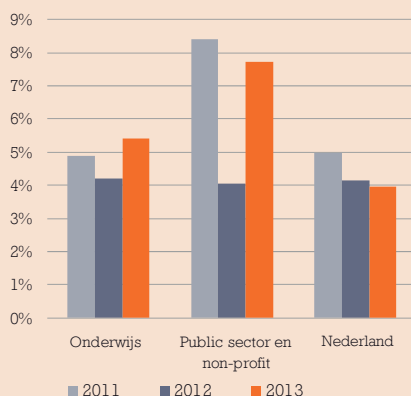

i In vier jaar tijd is het aantal onderwijsbanen met 5% afgenomen.

OMVANG SECTOR (2013)

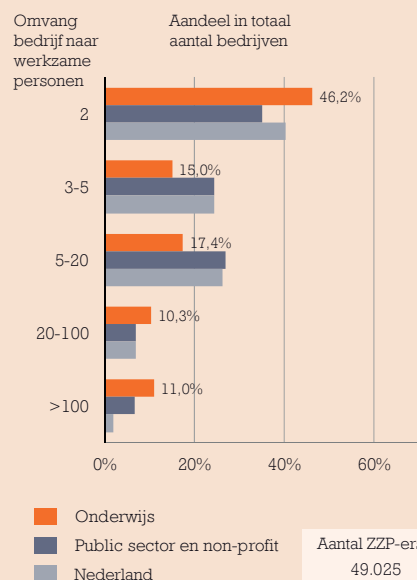

RENTABILITEIT

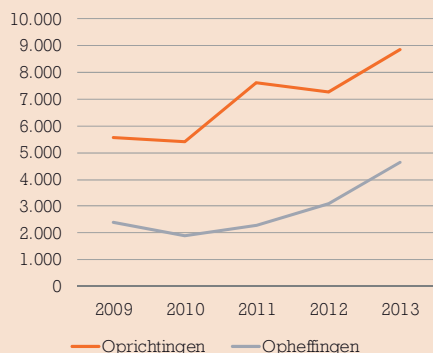
PERSENEEL

SCHAALGROOTTE BEDRIJVEN (2013)

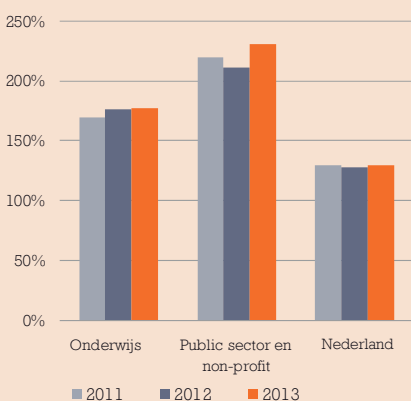

ONTWIKKELING BEDRIJVEN

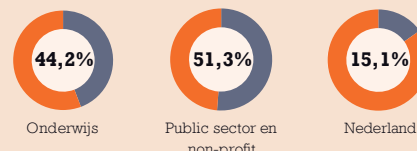
OPRICHTINGEN EN OPHEFFINGEN

LIQUIDITEITSRATIO

LOONKOSTEN (2013)*

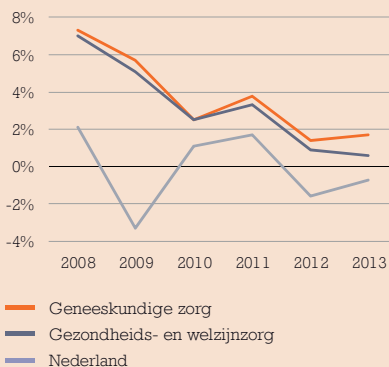
* Percentage van de netto omzet

Geneeskundige zorg

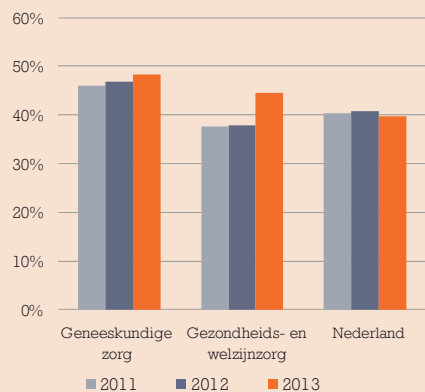
PRODUCTIE

PRODUCTIEONTWIKKELING

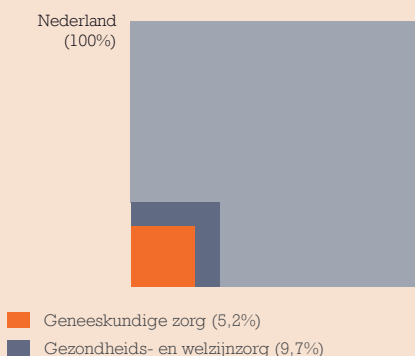
FINANCIËLE BEDRIJFSGEGEVENS

SOLVABILITEIT

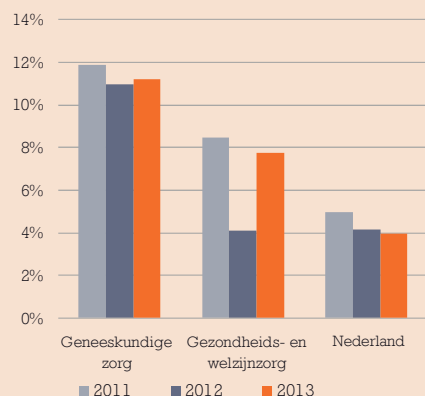

i De geneeskundige zorg is de enige sector die de afgelopen 44 jaar alleen maar is gegroeid.

OMVANG SECTOR (2013)

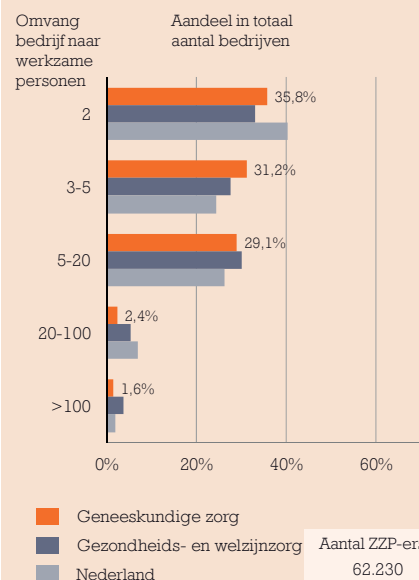

RENTABILITEIT

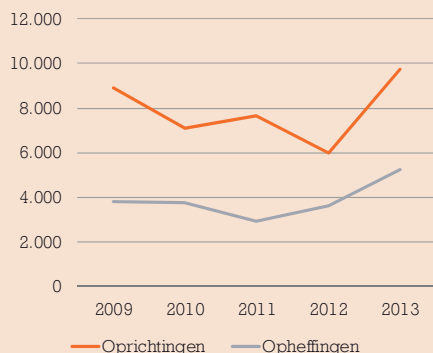
PERSONEEL

SCHAALGROOTTE BEDRIJVEN (2013)

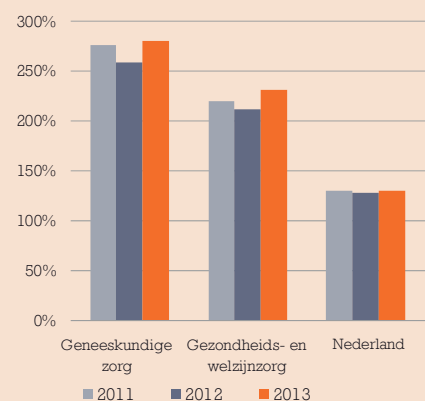

ONTWIKKELING BEDRIJVEN

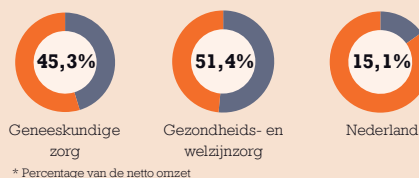
OPRICHTINGEN EN OPHEFFINGEN

LIQUIDITEITSRATIO

LOONKOSTEN (2013)*

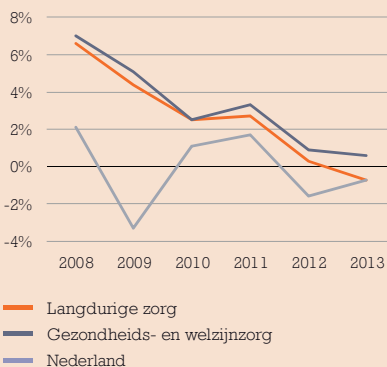
Ratio's verschillen van onderneming tot onderneming. Dit betreft branche gemiddelden over van jaar tot jaar wisselende populaties van ondernemingen door toe- en uittreeders.

Bron: CBS, bewerking ING Economisch Bureau

Langdurige zorg

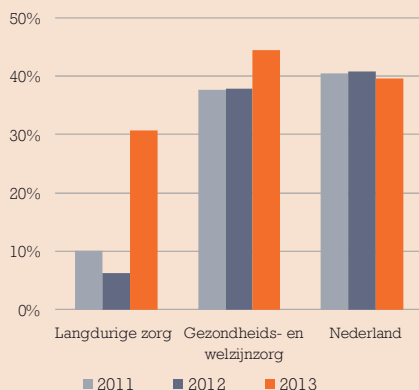
PRODUCTIE

PRODUCTIEONTWIKKELING

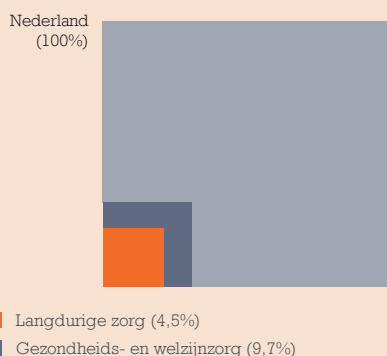
FINANCIËLE BEDRIJFSGEGEVENS

SOLVABILITEIT

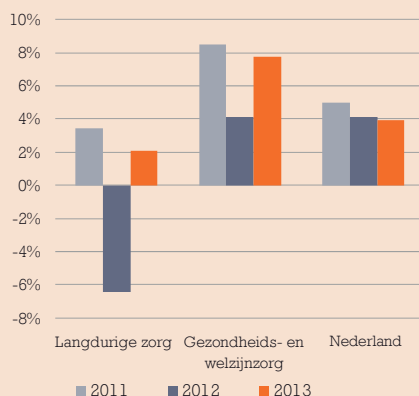

i De langdurige zorg vertoonde in 2013 de sterkste krimp in 44 jaar.

OMVANG SECTOR (2013)

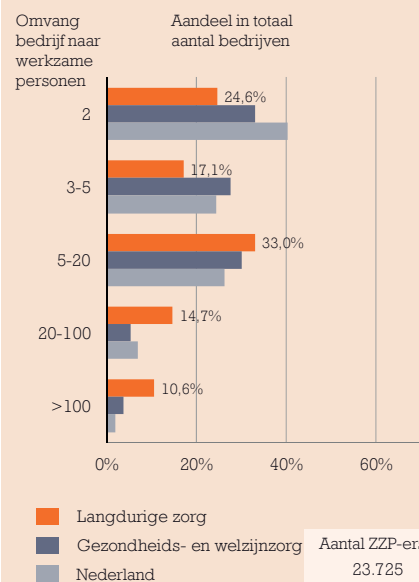

RENTABILITEIT

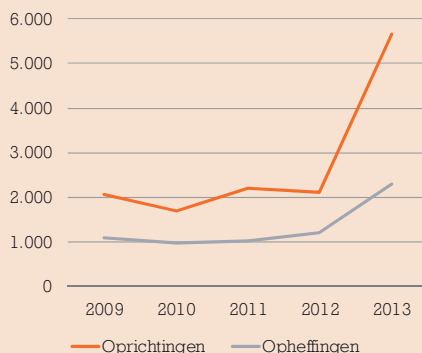
PERSENEEL

SCHAALGROOTTE BEDRIJVEN (2013)

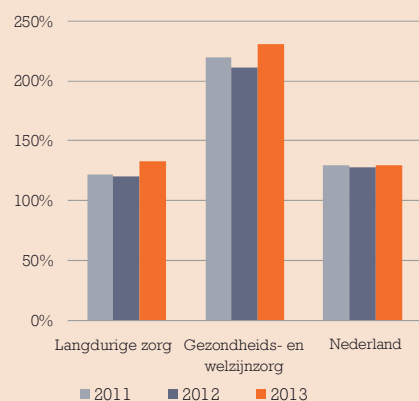

ONTWIKKELING BEDRIJVEN

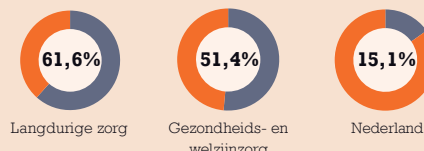
OPRICHTINGEN EN OPHEFFINGEN

LIQUIDITEITSRATIO

LOONKOSTEN (2013)*

Ratio's verschillen van onderneming tot onderneming. Dit betreft branche gemiddelden over van jaar tot jaar wisselende populaties van ondernemingen door toe- en uittreeders.

Bron: CBS, bewerking ING Economisch Bureau

Bijlage

Sectorindeling:

Sector	SBI	Sector	SBI
Agrarische sector	01	Detailhandel	47
Akkerbouw	011	Supermarkten	471
Sierteelt	013	Foodspeciaalzaken	472
Groente en fruit	012	Non-food detailhandel	474 t/m 477
Zuivel en intensieve veehouderij	014	Automotive	45
Industrie	C	Transport en logistiek	H
Voedingsmiddelenindustrie	10-12	Wegtransport	49
Chemie	20	Binnenvaart	50
Rubber en kunststof	22	Luchtvervoer	51
Metaalindustrie	25	Logistieke dienstverlening	52
Elektrotechnische industrie	26-27	Horeca	I
Machinebouw	28	Hotels	55
Transportmiddelenindustrie	29-30	Eet- en drinkgelegenheden	56
Grafische industrie	18	Zakelijke dienstverlening	M-N
Bouw	F	Juridische diensten en administratie	69
Burgelijke & Utiliteitsbouw	41	Flexbranche	78
Infrasector	42	Assurantietussenpersonen	M
Gespecialiseerde bouw	43	Reisbureau's	79
Groothandel	46	Public sector en non-profit	O-Q
Groothandel agrarische producten	462	Openbaar bestuur	O (84)
Groothandel Voedingsmiddelen	463	Onderwijs	P (85)
Groothandel non-food	464	gezondheids- en welzijnzorg	Q
Groothandel kapitaalgoederen	466	Geneeskundige zorg	86
Groothandel grondstoffen	467	Langdurige zorg	87-88

Gebruikte definitie financiële kengetallen:

$$\text{Rentabiliteit} = \frac{\text{Bedrijfsresultaat}}{\text{netto omzet}}$$

$$\text{Solvabiliteit} = \frac{\text{eigen vermogen} + \text{egalisatie rekening} - \text{immateriële activa}}{\text{balanstotaal} - \text{immateriële vaste activa}}$$

$$\text{Liquiditeit} = \frac{\text{kortlopende vorderingen} + \text{handelsdebiteuren} + \text{liquide middelen}}{\text{kortlopende schulden} + \text{handelscrediteuren}}$$

$$\text{Loonkosten} = \frac{\text{loonkosten}}{\text{netto omzet}}$$

De ratio's zijn berekend op basis van CBS data van balansgegevens en resultatenrekeningen van alle ondernemingen met rechtspersoonlijkheid (N.V., B.V., Coöp) uit de niet-financiële sector in Nederland. Het CBS heeft deze data samengesteld uit twee bronnen:

- voor grote ondernemingen (met een balanstotaal groter of gelijk aan 40 miljoen euro) vindt directe enquêtering plaats.

- voor de kleine ondernemingen (balanstotaal kleiner dan 40 miljoen euro) maakt het CBS gebruik van de databank 'vennootschapsbelasting' van het Ministerie van Financiën.

In totaal bestaat de CBS data uit 292.788 bedrijven.

Bronnen:

Voor deze publicatie is voornamelijk gebruik gemaakt van datareeksen van het CBS. Daarnaast zijn de volgende bronnen gebruikt: Bureau D&O, CBS, TLN/NEA, NIWO, Conclusr, ABU, Ecwin, EIB, GfK, HbR, IATA, ING Economisch Bureau, LEI, Markthal R'dam, diverse media, NBTC-NIPO, NOvA, KNB, NBA, USDA, VGB, Werkspot, Worldbank.

De achterliggende gegevens zijn bij de auteurs op te vragen.

Disclaimer

De informatie in dit rapport geeft de persoonlijke mening weer van de analist(en) en geen enkel deel van de beloning van de analist(en) was, is, of zal direct of indirect gerelateerd zijn aan het opnemen van specifieke aanbevelingen of meningen in dit rapport. De analisten die aan deze publicatie hebben bijgedragen voldoen allen aan de vereisten zoals gesteld door hun nationale toezichthouders aan de uitoefening van hun vak. Deze publicatie is opgesteld namens ING Bank N.V., gevestigd te Amsterdam en slechts bedoeld ter informatie van haar cliënten. ING Bank N.V. is onderdeel van ING Groep N.V. Deze publicatie is geen beleggingsaanbeveling noch een aanbieding of uitnodiging tot koop of verkoop van enig financieel instrument. ING Bank N.V. betreft haar informatie van betrouwbaar geachte bronnen en heeft alle mogelijk zorg betracht om er voor te zorgen dat ten tijde van de publicatie de informatie waarop zij haar visie in dit rapport heeft gebaseerd niet onjuist of misleidend is. ING Bank N.V. geeft geen garantie dat de door haar gebruikte informatie accuraat of compleet is. De informatie in dit rapport kan gewijzigd worden zonder enige vorm van aankondiging. ING Bank N.V. noch één of meer van haar directeuren of werknemers aanvaardt enige aansprakelijkheid voor enig direct of indirect verlies of schade voortkomend uit het gebruik van (de inhoud van) deze publicatie alsmede voor druk- en zetfouten in deze publicatie. Auteursrecht en rechten ter bescherming van gegevensbestanden zijn van toepassing op deze publicatie. Overneming van gegevens uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron wordt vermeld. In Nederland is ING Bank N.V. geregistreerd bij en staat onder toezicht van De Nederlandsche Bank en de Autoriteit Financiële Markten.

De tekst is afgesloten op 12 februari 2015.

